

جاوا به زبان ساده

نویسنده : یونس ابراهیمی

1394/04/10

Younes.ebrahimi.1391@gmail.com

منبع : w3-farsi.com

جاوا چیست؟

JDK و NetBeans

نصب JDK و NetBeans

ساخت یک برنامه ساده در JAVA

استفاده از IntelliSense در NetBeans

رفع خطاها

کاراکترهای کنترلی

متغیر

انواع ساده

استفاده از متغیرها

ثابت

تبدیل ضمنی

تبدیل صریح

عبارات و عملگرها

عملگرهای ریاضی

عملگرهای تخصیصی

عملگرهای مقایسه ای

عملگرهای منطقی

عملگرهای بیتی

تقدم عملگرها

گرفتن ورودی از کاربر

ساختارهای تصمیم

دستور if

دستور if تو در تو

عملگر شرطی

دستور if چندگانه

استفاده از عملگرهای منطقی

دستور switch

تکرار

حلقه While

حلقه do While

حلقه for

خارج شدن از حلقه با استفاده از break و continue

آرایه ها

حلقه foreach

آرایه های چند بعدی

متد

مقدار برگشتی از یک متد

پارامترها و آرگومان ها

نامیدن آرگومان ها

ارسال آرگومان ها به روش ارجاع

پارامترهای out

ارسال آرایه به عنوان آرگومان

کلمه کلیدی params

محدوده متغیر

پارامترهای اختیاری

سربار گذاری متدها

بازگشت (Recursion)

نماینده ها (Delegates)

شمارش (Enumeration)

تبدیل انواع شمارشی

ساختار (Struct)

برنامه نویسی شیء گرا (Object Oriented Programming)

کلاس

سازنده ها (Constructors)

مخرب ها (Destructors)

فیلدهای فقط – خواندنی

سطح دسترسی

کپسوله سازی (Encapsulation)

خواص (Properties)

فضای نام

تفاوت ساختار و کلاس

کتابخانه کلاس

وراثت

سطح دسترسی Protect

اعضای Static

کلاس آبجکت (System.Object Class)

رابط ها (Interfaces)

کلاسهای انتزاعی (Abstract Class)

کلاس مهر و موم شده (Sealed Class)

چند ریختی (Polymorphism)

مدیریت استثناءها و خطایابی

استثناءهای اداره نشده

دستورات try و catch

استفاده از بلوک finally

ایجاد استثناء

خواص Exception

تعریف یک استثناء توسط کاربر

کلکسیون ها (Collections)

کلاس ArrayList

ایجاد یک کلکسیون

ساخت دیکشنری

Hashtable در سی شارپ

پیمایشگر (Iterator)

جنریک ها (Generics)

متدهای جنریک

کلاس جنریک

Initializer

عبارات لامبدا (Lambda expressions)

جاوا چیست؟

جاوا یک زبان برنامه نویسی و همچنین یک پلتفرم می باشد. این زبان جزء زبان های سطح بالا و شیءگرا محسوب می شود. برای نخستین بار توسط جیمز گاسلینگ در شرکت سان مایکروسیستمز ایجاد گردید و در سال ۱۹۹۵ به عنوان بخشی از سکوی جاوا منتشر شد. زبان جاوا شبیه به ++C است اما مدل شیءگرایی آسان تری دارد و از قابلیت های سطح پایین کمتری پشتیبانی می کند. یکی از قابلیت های بنیادین جاوا این است که مدیریت حافظه را بطور خودکار انجام می دهد. ضریب اطمینان عملکرد برنامه های نوشته شده به این زبان بالا است و وابسته به سیستم عامل خاصی نیست، به عبارت دیگر می توان آن را روی هر رایانه با هر نوع سیستم عاملی اجرا کرد. در زیر یک نمونه برنامه جاوا نشان داده شده است:

```
class Simple{
    public static void main(String args[]){
        System.out.println("Hello Java");
    }
}
```

در باره جزییات برنامه بالا در درس های آینده بیشتر توضیح می دهیم. جاوا برای نوشتن انواع برنامه های کاربردی مناسب است. با جاوا می توان انواع برنامه های زیر را نوشت:

- برنامه های تحت وب : برنامه های تحت وب همانطور که از نام شان پیداست برنامه هایی هستند که در سمت سرور اجرا می شوند و صفحات وب داینامیک را به وجود می آورند Servlet, jsp, struts, jsf تکنولوژی های مورد استفاده در جاوا برای ایجاد صفحات وب هستند.
- برنامه نویسی سیستم های کوچک : برنامه های موبایل در این دسته قرار می گیرند. از JAVA ME برای ساخت این نوع برنامه ها استفاده می شود.
- برنامه های کاربردی بزرگ (Enterprise): از این نوع برنامه می توان به برنامه های بانکی اشاره کرد که در آنها به امنیت بسیار بالا نیاز است. از EJB در ساخت این نوع برنامه ها در جاوا استفاده می شود.
- برنامه های رومیزی (Desktop) این برنامه ها برنامه هایی هستند که بر روی ویندوز نصب می شوند. برنامه هایی مانند Media Player و آنتی ویروس ها جزو این دسته محسوب می شوند. در جاوا از AWT و Swing برای ساخت برنامه های ویندوزی استفاده می شود.

یکی از ویژگی های جاوا قابل حمل بودن آن است. یعنی برنامه نوشته شده به زبان جاوا باید به طور مشابهی در کامپیوترهای مختلف با سخت افزارهای متفاوت اجرا شود؛ و باید این توانایی را داشته باشد که برنامه یک بار نوشته شود، یک بار کامپایل شود و در همه کامپیوترها اجرا گردد. به علت تشابه بین این زبان و زبان های خانواده C و همچنین درخواست کاربران عزیز مبنی بر آموزش این زبان قدرتمند، یک دوره کامل آموزشی از این زبان را در سایت قرار می دهم و امیدوارم که مورد استقبال شما عزیزان قرار گیرد.

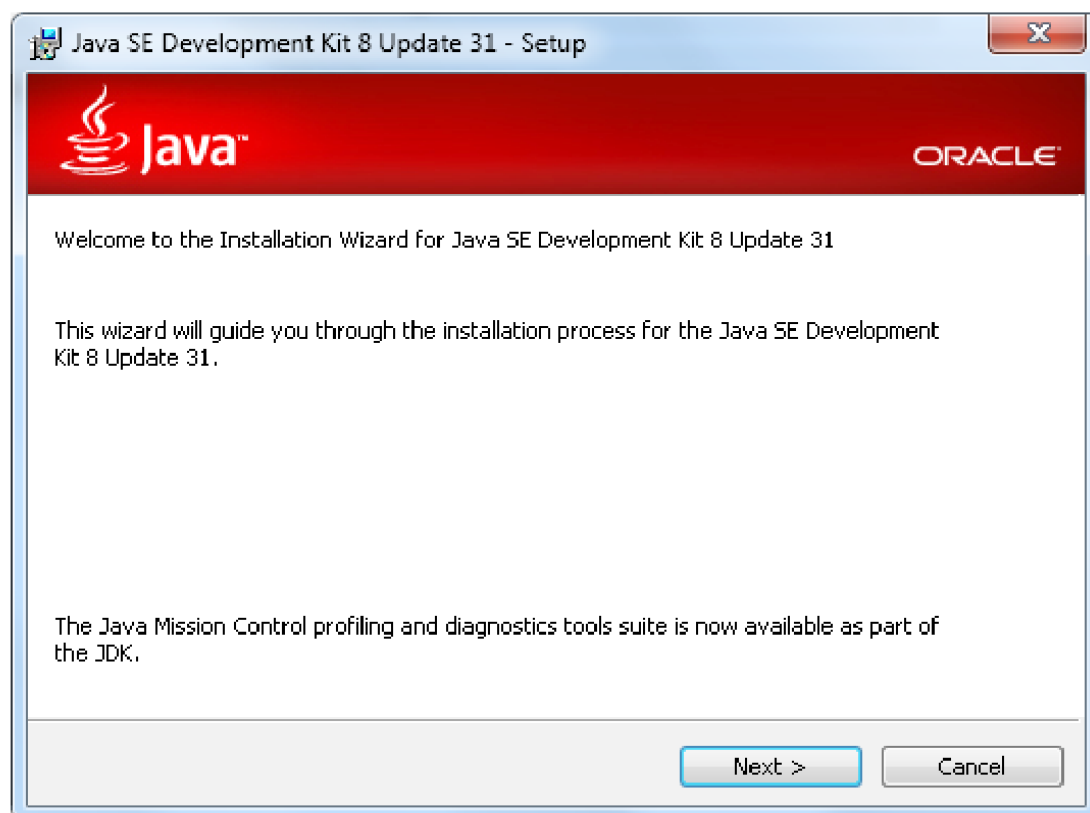
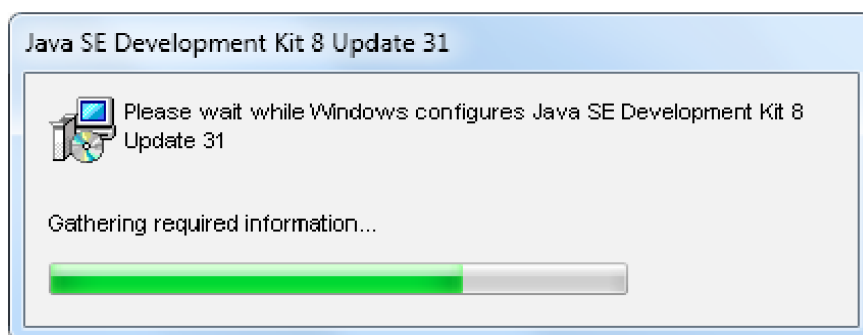
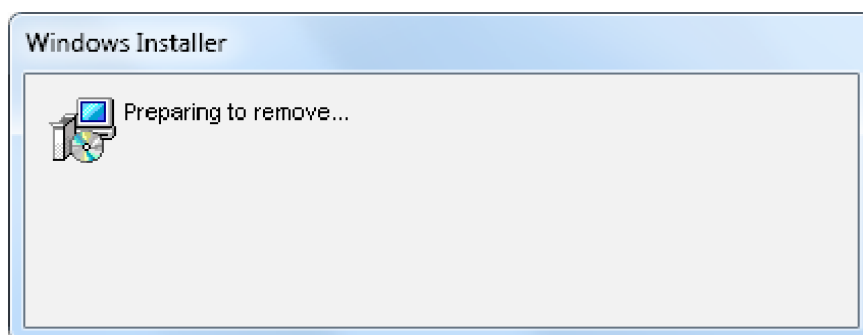
Netbeans محیط توسعه یکپارچه ای است که دارای ابزارهایی برای کمک به شما برای توسعه برنامه های JAVA می باشد. توصیه می کنیم که از محیط Netbeans برای ساخت برنامه استفاده کنید، چون این محیط دارای ویژگی های زیادی برای کمک به شما جهت توسعه برنامه های JAVA می باشد. توسط Netbeans می توان در استانداردهای مختلف جاوا مانند J2SE، J2EE و J2ME برنامه نویسی کرد. همچنین از محیط زبان های PHP، HTML، C و نیز Groovy پشتیبانی می کند. قبل از نصب Netbeans می بایست JDK را نصب نمایید، در غیر این صورت برای نصب دچار مشکل خواهید شد. JDK که مخفف عبارت Java Development Toolkit می باشد ترکیبی از کامپایلر زبان جاوا، کلاس های کتابخانه ای (Java Class Libraries) و JVM و فایل های راهنمای آنها می باشد. برای اینکه ما بتوانیم با استفاده از زبان برنامه نویسی جاوا، برنامه بنویسیم به این مجموعه نیاز داریم. تعداد زیادی از پردازش ها که وقت شما را هدر می دهند به صورت خودکار توسط NetBeans انجام می شوند. یکی از این ویژگی ها اینتل لایسنس (Intellisense) است که شما را در تایپ سریع کدهایتان کمک می کند. NetBeans برنامه شما را خطایابی می کند و حتی خطاهای کوچک (مانند بزرگ یا کوچک نوشتن حروف) را برطرف می کند. با این برنامه های قدرتمند بازدهی شما افزایش می یابد و در وقت شما با وجود این ویژگیهای شگفت انگیز صرفه جویی می شود. NetBeans آزاد است و می توان آن را دانلود و از آن استفاده کرد. این برنامه ویژگیهای کافی را برای شروع برنامه نویسی JAVA در اختیار شما قرار می دهد. در آموزش ها از NetBeans نسخه 8.0.2 استفاده شده است و استفاده از این نسخه برای انجام تمرینات این سایت کافی می باشد. برای دانلود نرم افزارهای مورد نیاز بر روی لینک زیر کلیک کنید:

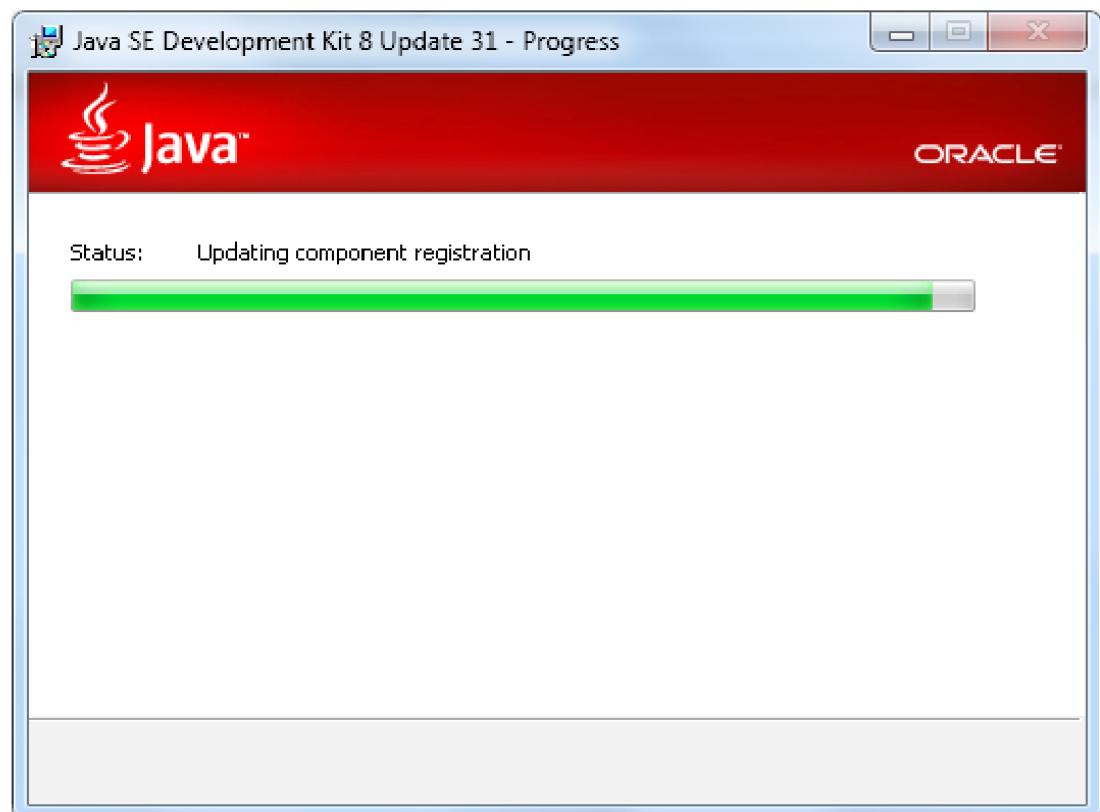
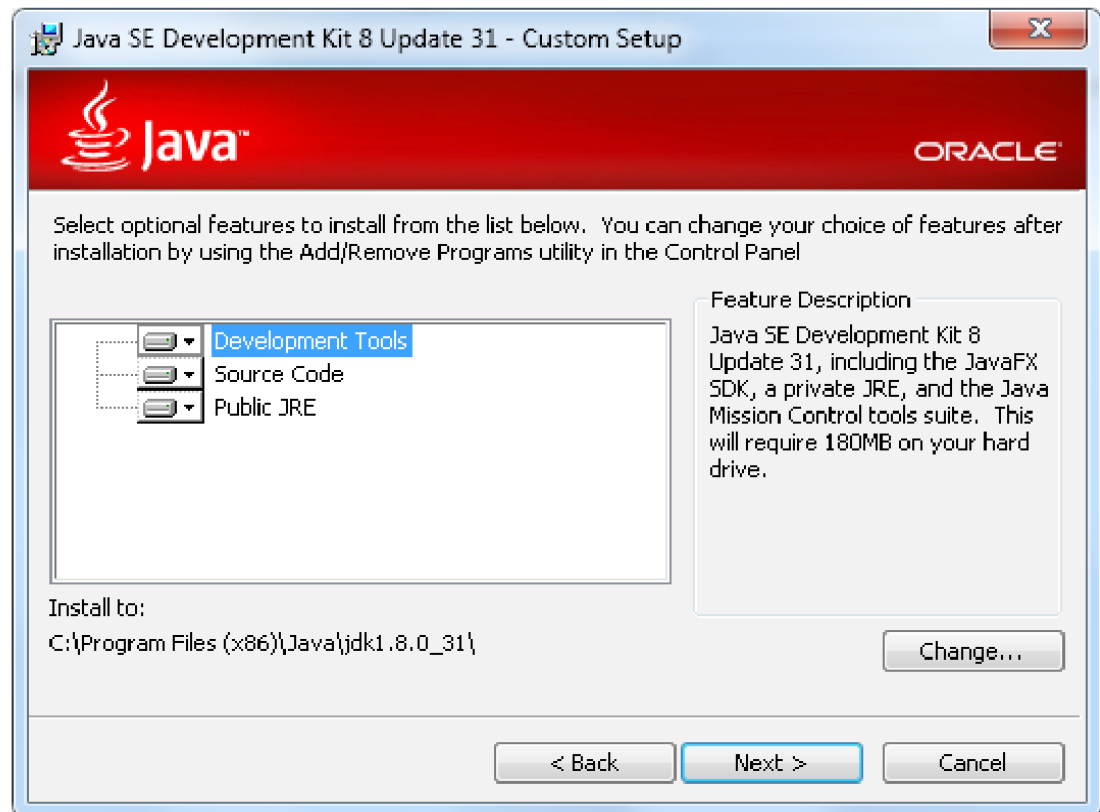
[دانلود JDK و NetBeans](#)

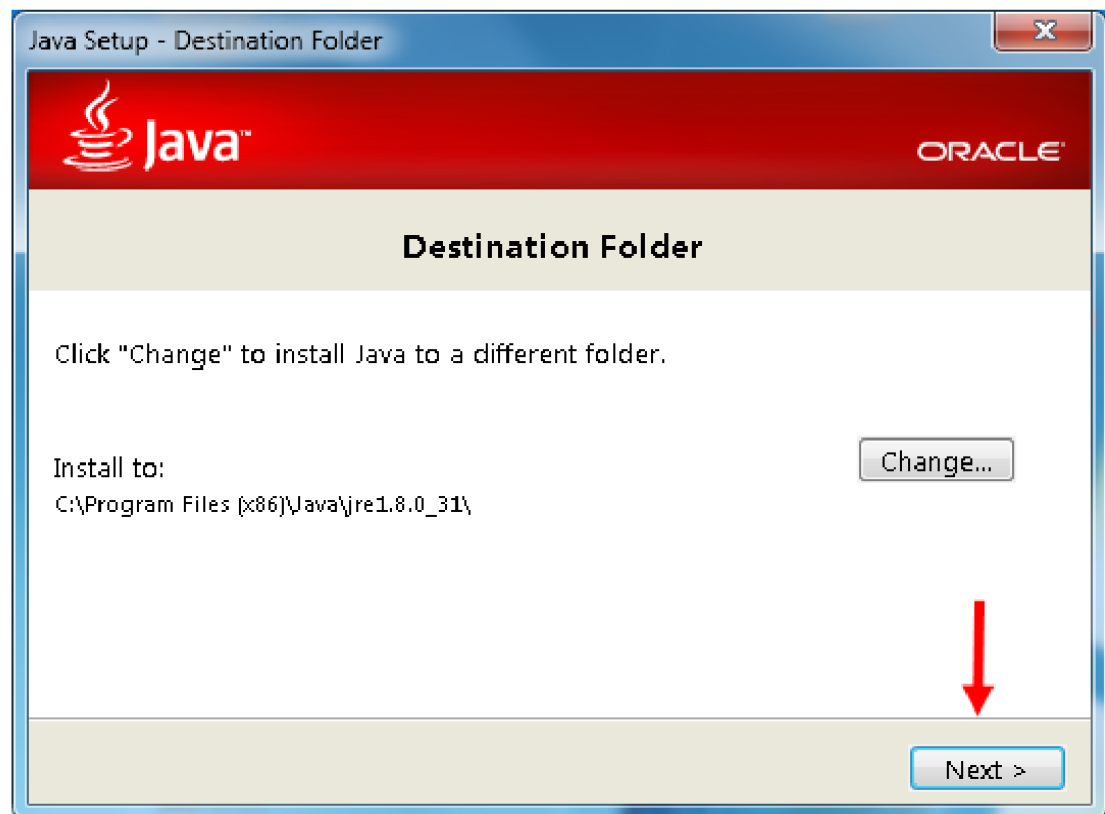
در درس آینده مراحل نصب و راه اندازی دو نرم افزار JDK و NetBeans را توضیح می دهیم.

نصب NetBeans و JDK

در درس قبل در مورد نرم افزارهای NetBeans و JDK توضیحات مختصری ارائه دادیم. در این درس می خواهیم شما را با نحوه نصب این دو نرم افزار آشنا کنیم. نصب این نرم افزارها مانند اکثر نرم افزارهای دیگر بسیار آسان بود و بعد از زدن چند دکمه Next نصب می شوند. در زیر مراحل تصویری نصب این دو نرم افزار نشان داده شده است.

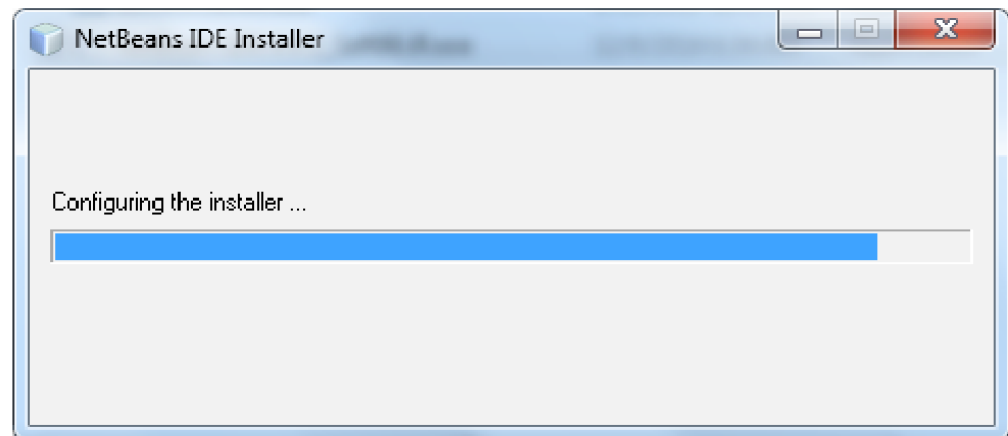

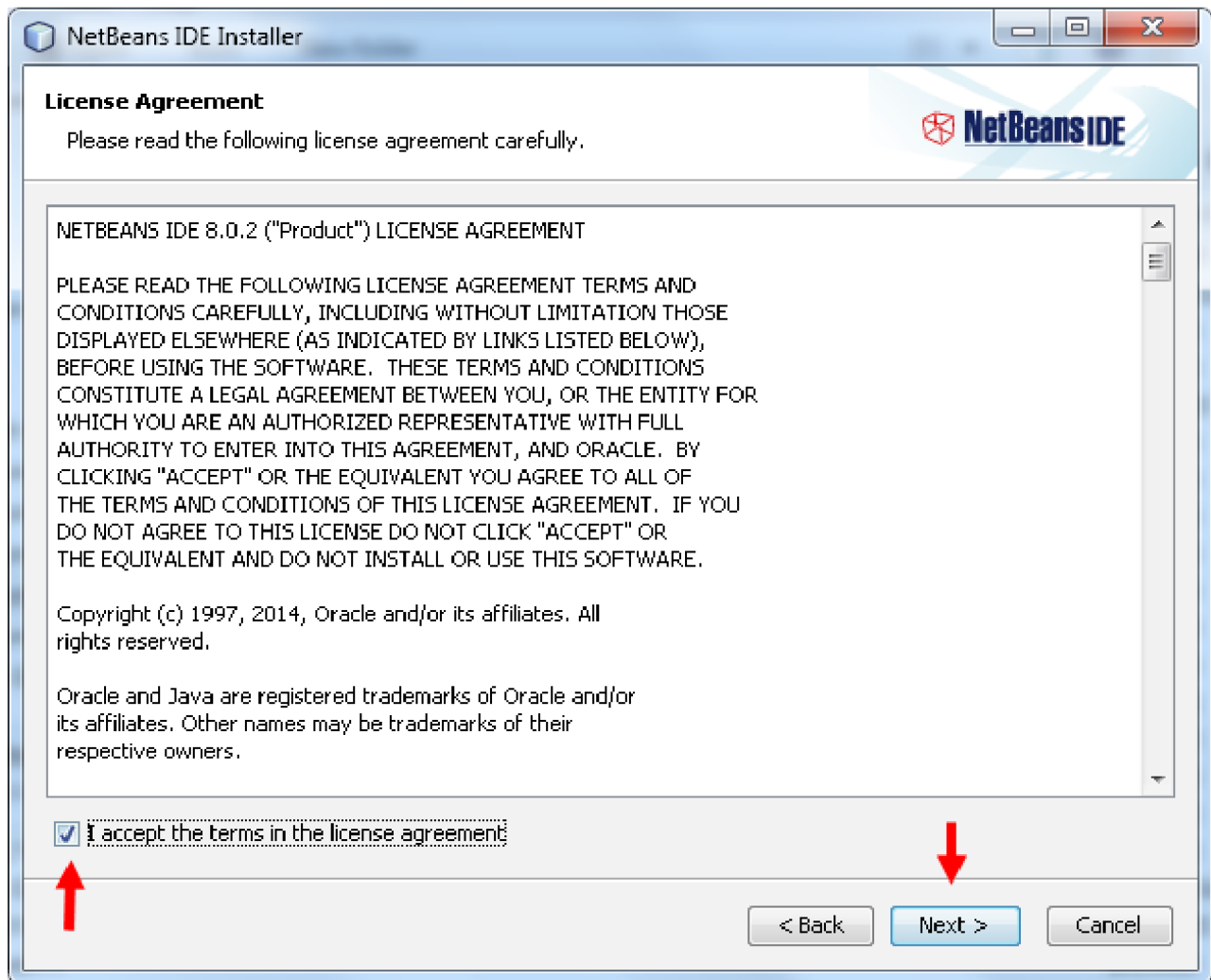

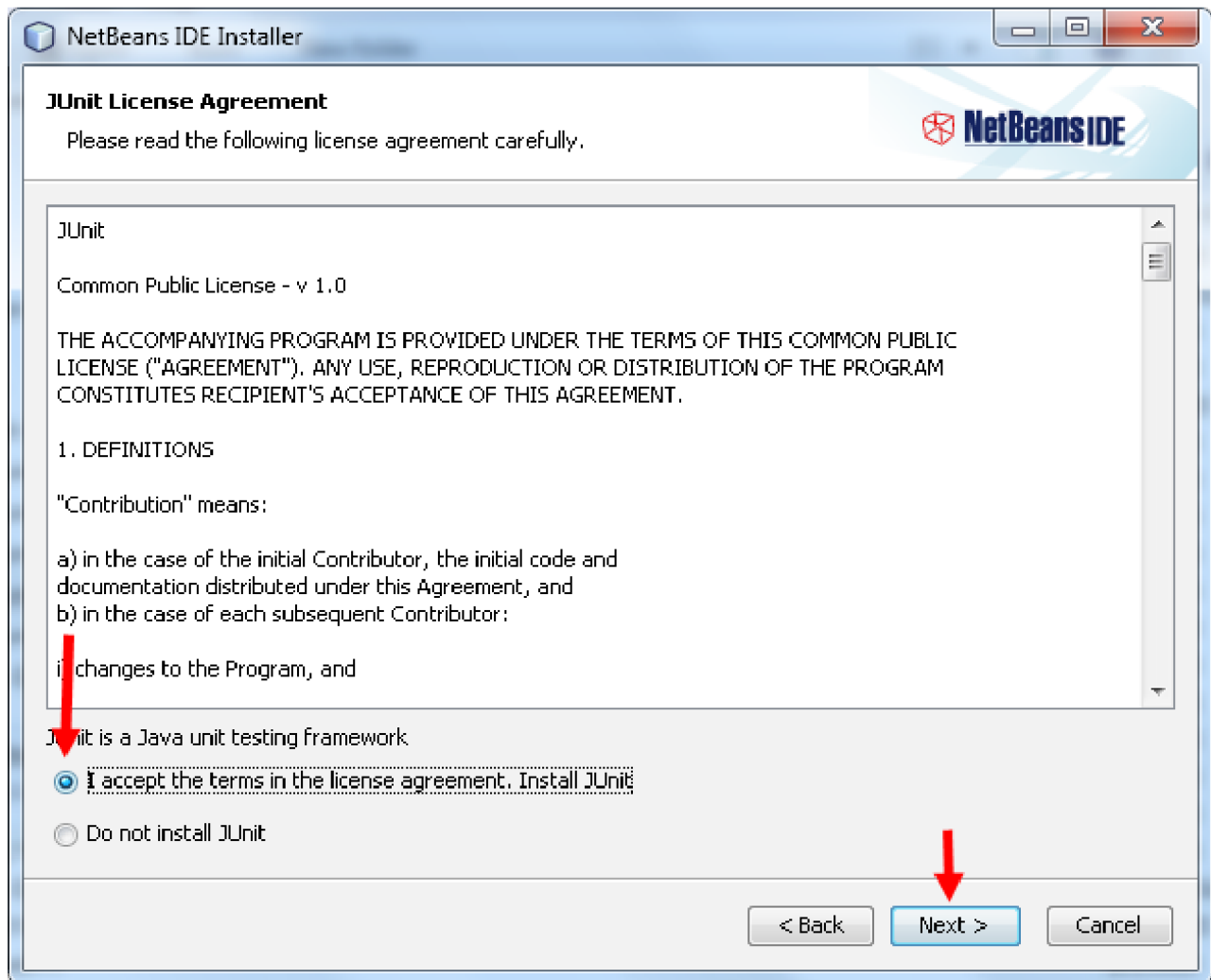

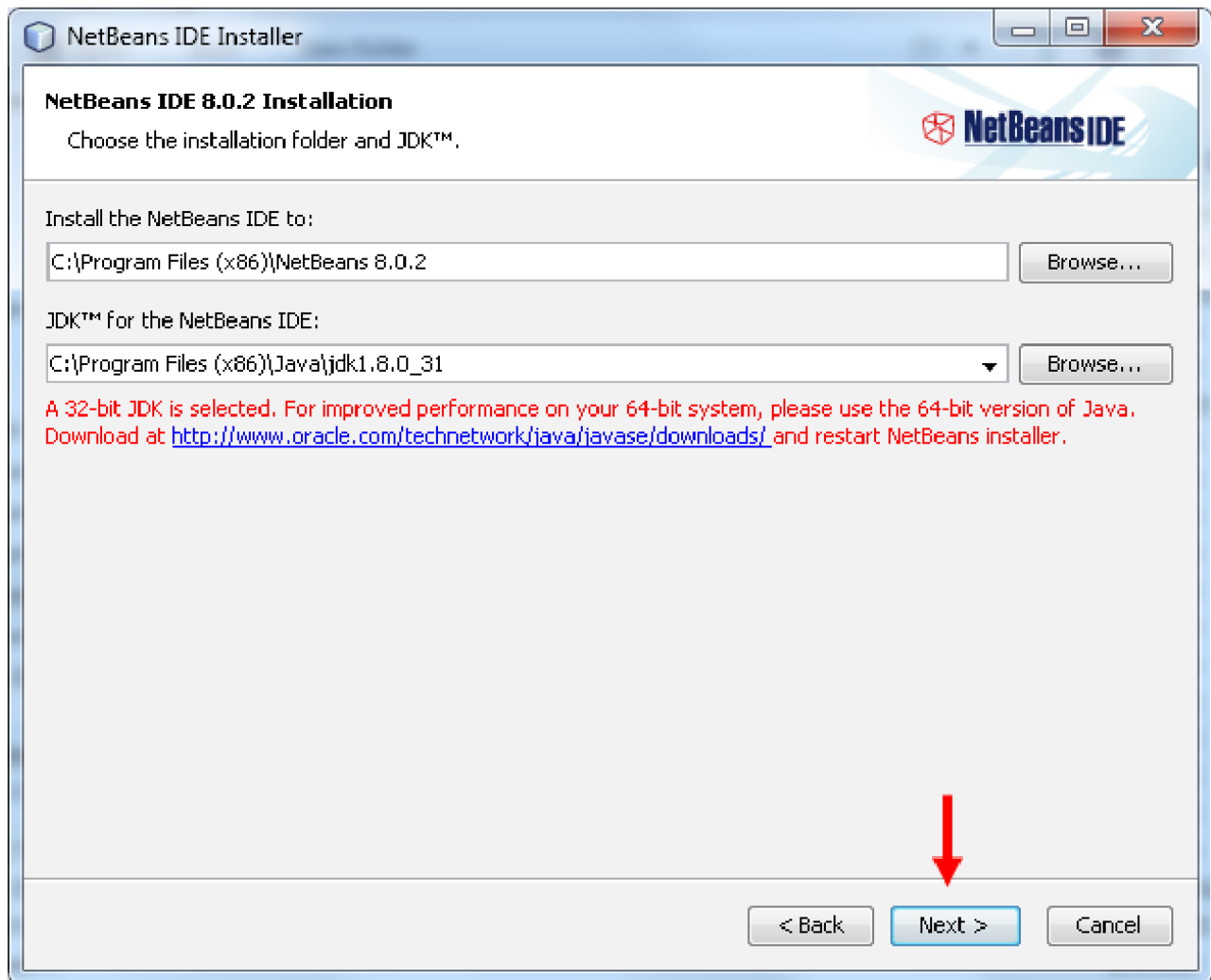
نصب NetBeans

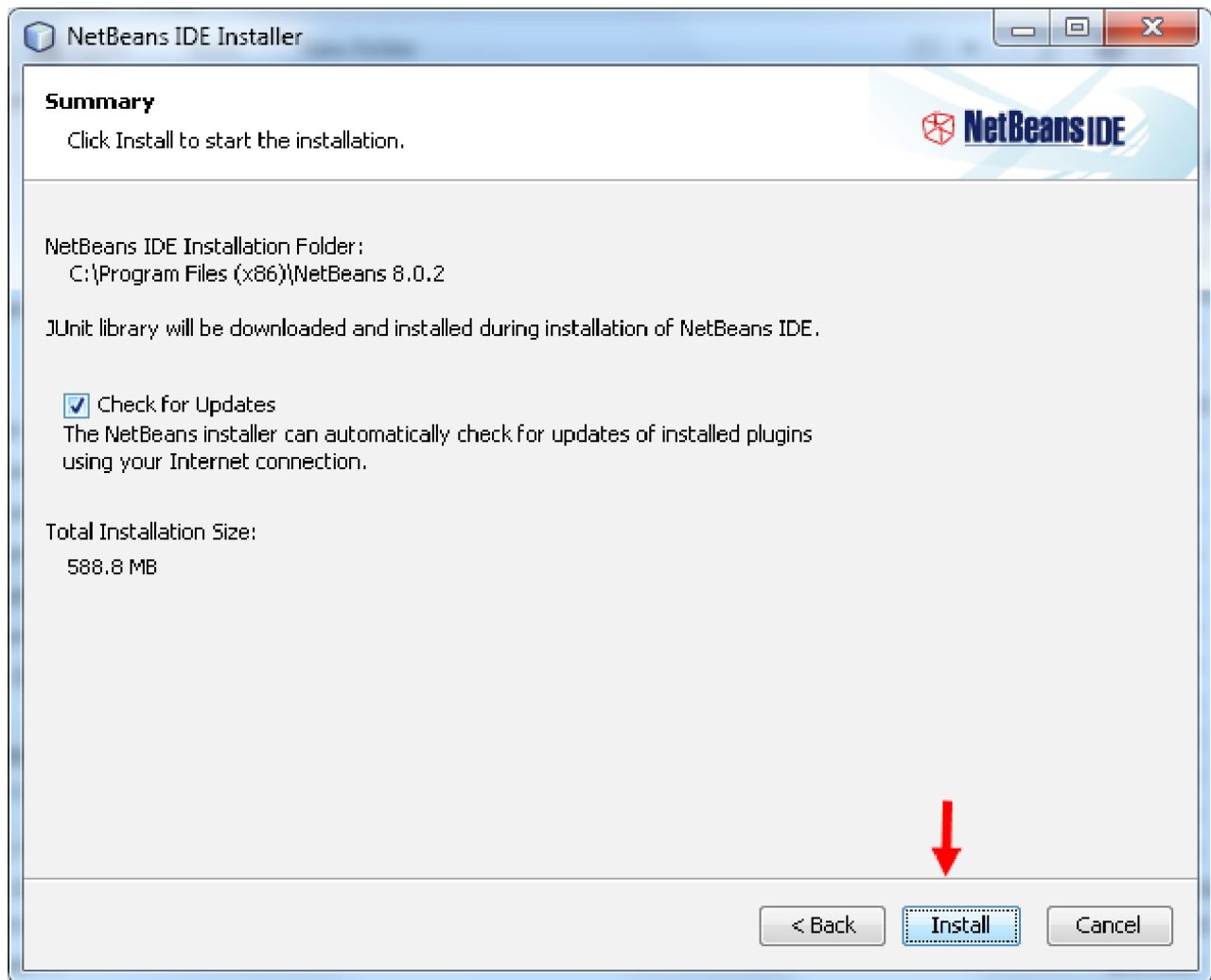

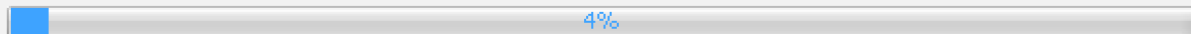
NetBeans IDE Installer

Installation

Please wait while the installer installs NetBeans IDE and runtimes.

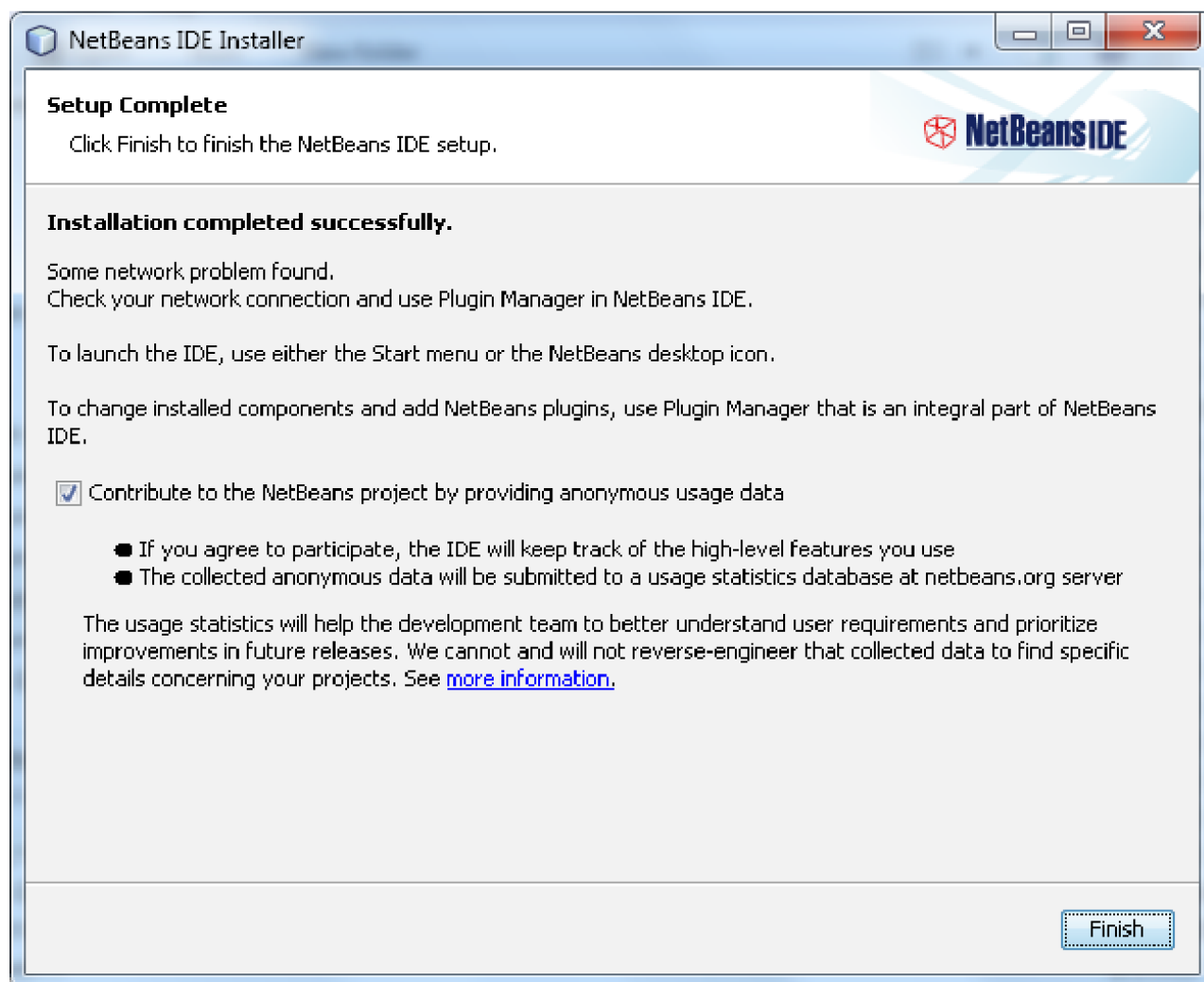
Installing Base IDE...

Extracting C:\Program Files (x86)\NetBeans 8.0.2\nb\docs\images\banner-left.png

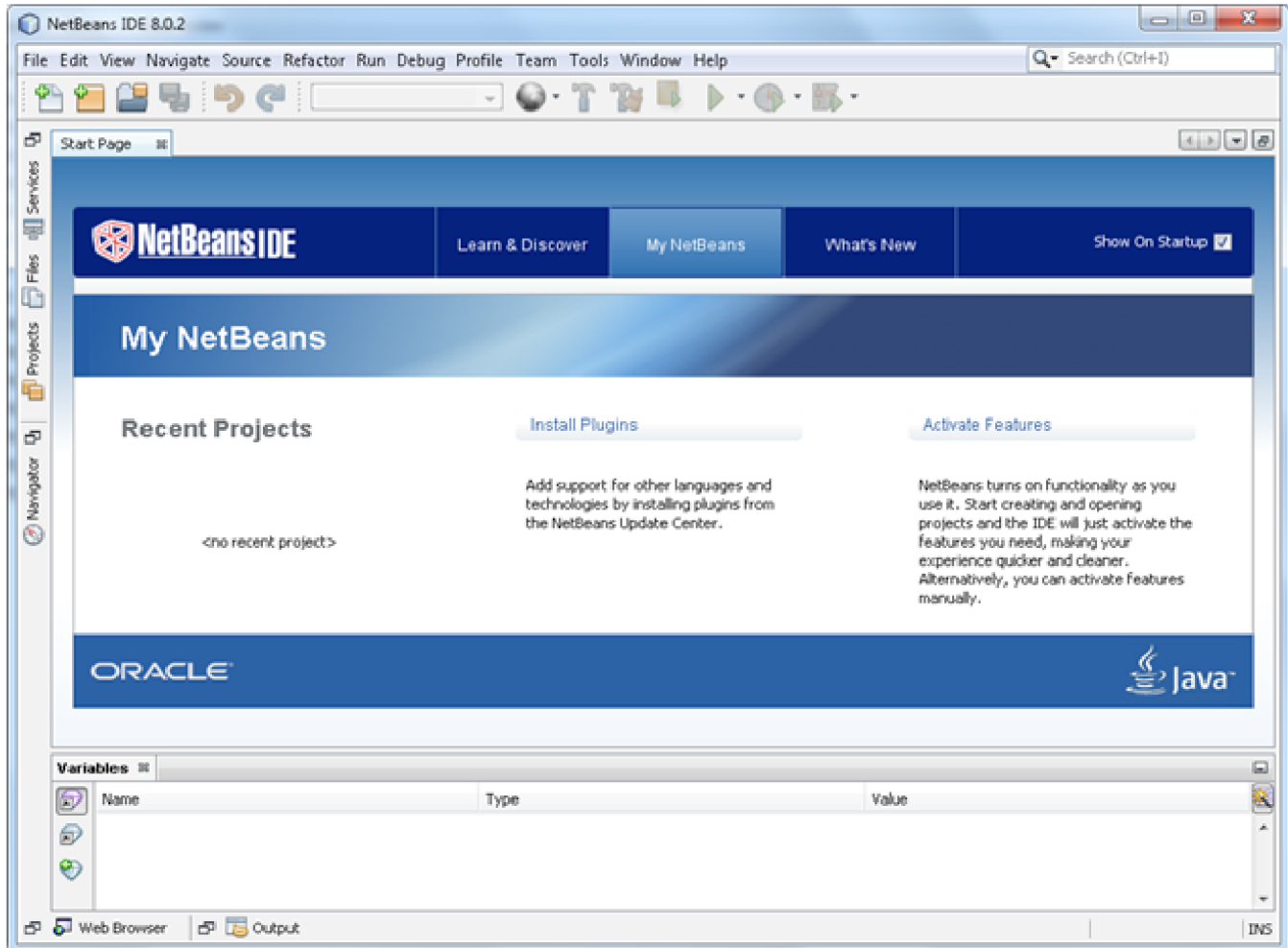
Next >

Cancel

وقتی برای اولین بار بر روی آیکون NetBeans بر روی دسکتاپ کلیک کرده و آن را اجرا می کنید، صفحه اول برنامه به صورت

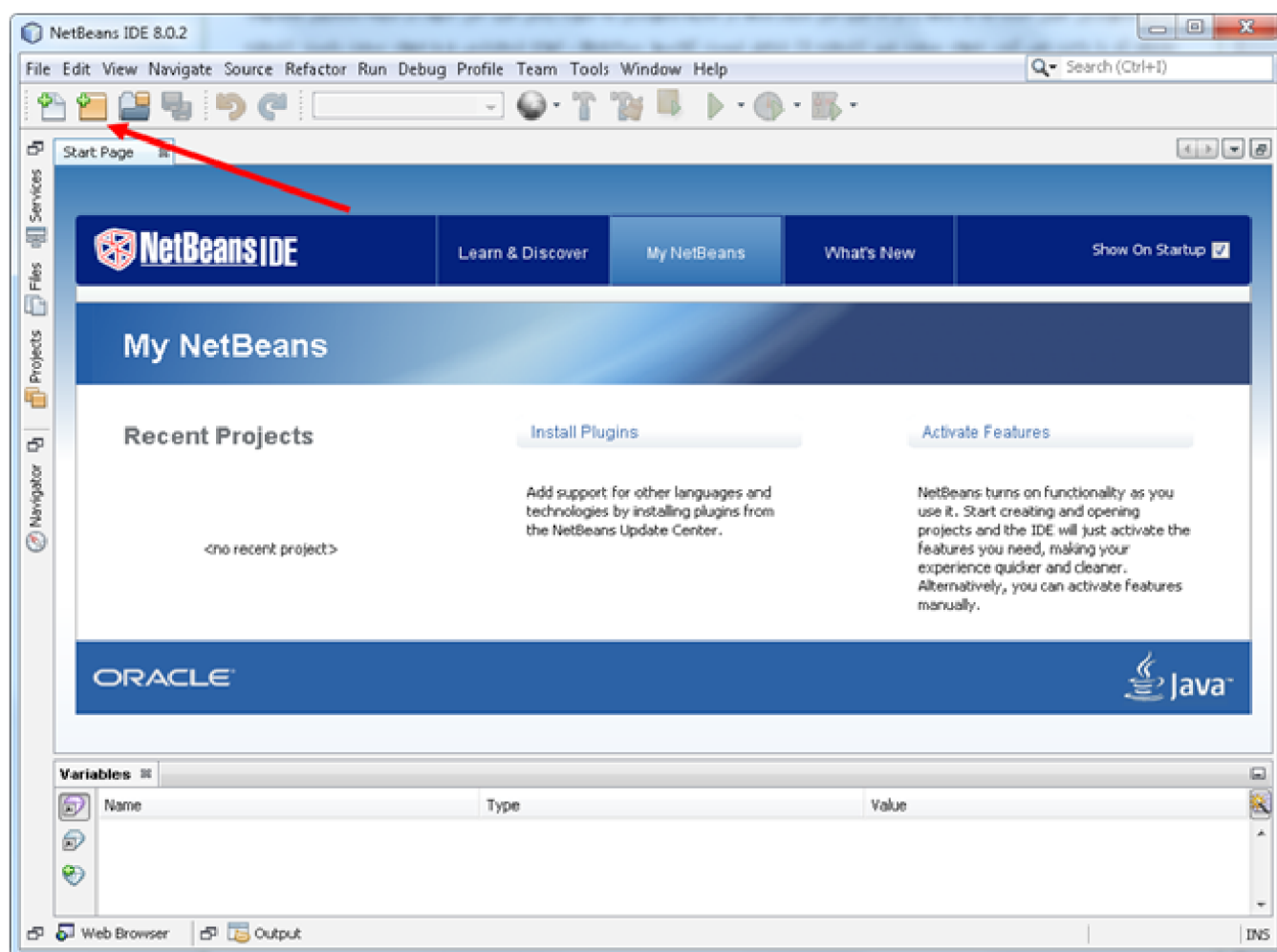
زیر نمایش داده می شود که نشان دهنده نصب کامل آن است:

در درس آینده درباره ایجاد پروژه در NetBeans توضیح می دهیم.

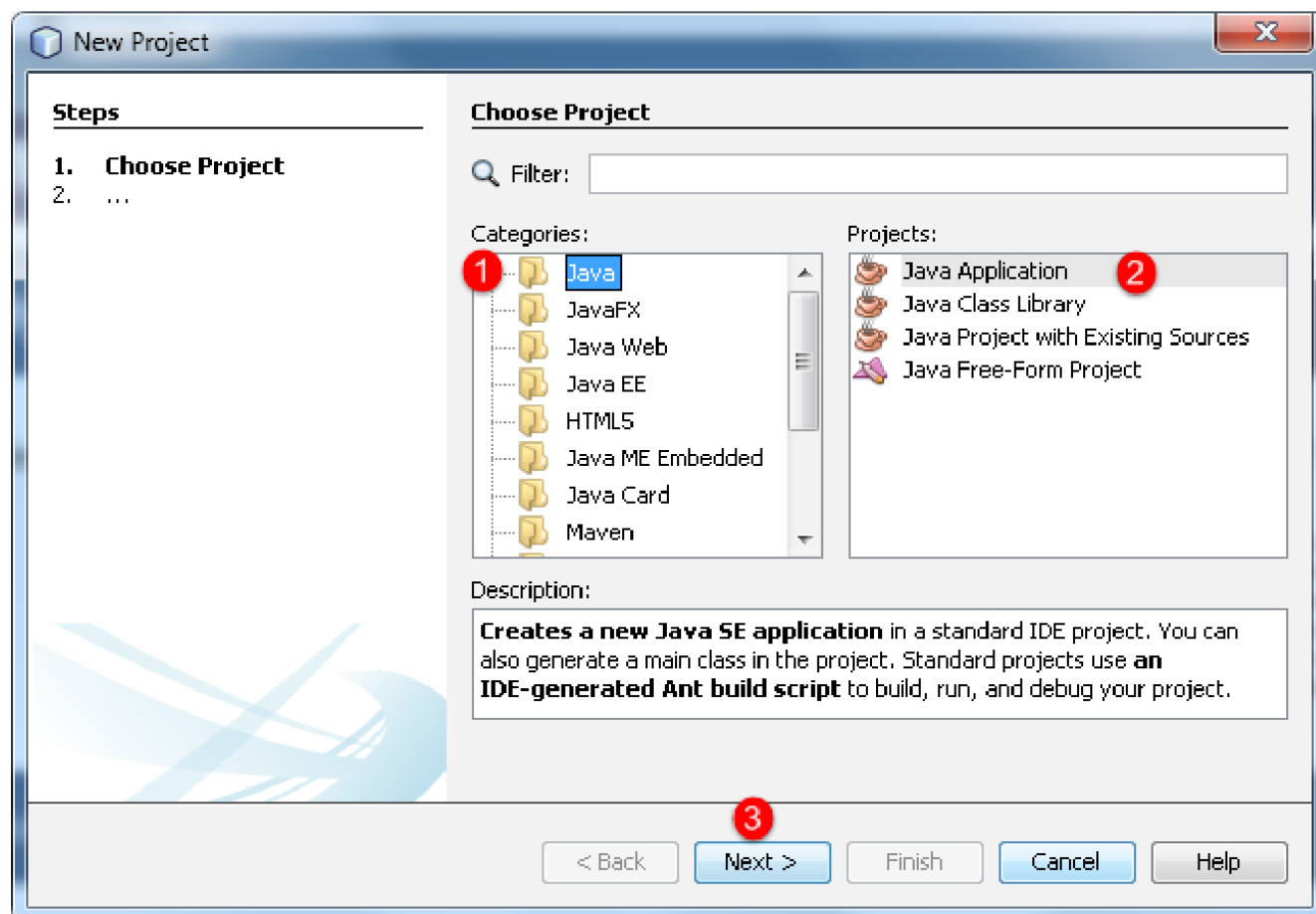
ساخت یک برنامه ساده در JAVA

اجازه بدهید یک برنامه بسیار ساده به زبان جاوا بنویسیم. این برنامه یک پیغام را نمایش می دهد. در این درس می خواهیم ساختار و دستور زبان یک برنامه ساده جاوا را توضیح دهیم. برنامه NetBeans را اجرا کنید. از مسیری که در شکل زیر نشان داده شده است یک پروژه جدید ایجاد کنید:

حال با یک صفحه مواجه می شوید. طبق شماره هایی که در شکل زیر نمایش داده شده اند گزینه ها را انتخاب کرده و به مرحله بعد

بروید:

با زدن دکمه Next صفحه ای به صورت زیر نمایش داده می شود. در این پنجره نام پروژه تان (MyFirstProgram) را نوشته و سپس بر روی دکمه Finish کلیک کنید:

New Java Application

Steps

1. Choose Project

2. **Name and Location**

Name and Location

Project Name: MyFistProgram

Project Location: C:\Users\siavash\Documents\NetBeansProjects

Project Folder: C:\Users\siavash\Documents\NetBeansProjects\MyFistProgram

☐ Use Dedicated Folder for Storing Libraries

Libraries Folder:

Different users and projects can share the same compilation libraries (see Help for details).

☒ Create Main Class

myfistprogram.MyFistProgram

< Back

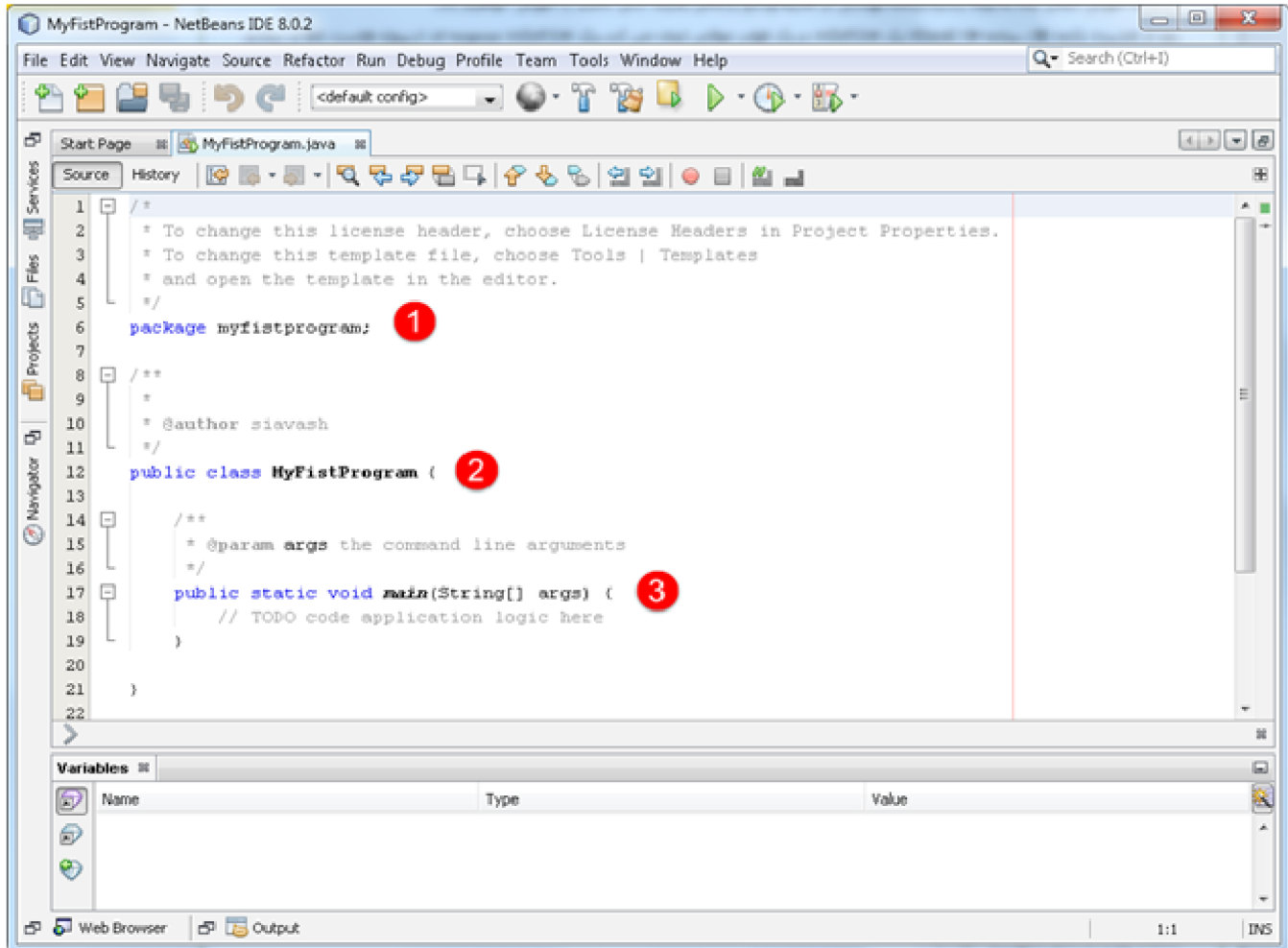
Next >

Finish

Cancel

Help

بعد از فشردن دکمه Finish ، وارد محیط کدنویسی برنامه به صورت زیر می شویم:

محیط کدنویسی جایی است که ما کدها را در آن تایپ می کنیم. کدها در محیط کدنویسی به صورت رنگی تایپ می شوند در نتیجه تشخیص بخشهای مختلف کد را راحت می کند. همانطور که در شکل بالا مشاهده می کنید ما کدهای پیشفرض را به سه قسمت تقسیم کرده ایم. قسمت اول Package ، قسمت دوم کلاس و قسمت سوم متد main. متد main اصطلاحاتی که به کار بردیم نباشید آنها را در فصول بعد توضیح خواهم داد. در محل کدنویسی کدهایی از قبل نوشته شده که برای شروع شما آنها را پاک کنید و کدهای زیر را در محل کدنویسی بنویسید:

```
package myfirstprogram;
public class MyFirstProgram {
    public static void main(String[] args) {
        System.out.println("Welcome to JAVA Tutorials!");
    }
}
```


مثال بالا ساده ترین برنامه ای است که شما می توانید در جاوا بنویسید. هدف در مثال بالا نمایش یک پیغام در صفحه نمایش است. هر زبان برنامه نویسی دارای قواعدی برای کدنویسی است. اجازه دهید هر خط کد را در مثال بالا توضیح بدهیم. در خط اول Package تعریف شده است که شامل کدهای نوشته شده توسط شما است و از تداخل نامها جلوگیری می کند. در باره Package در درسهای آینده توضیح خواهیم داد.

در خط دوم آکولاد ({) نوشته شده است. آکولاد برای تعریف یک بلوک کد به کار می رود. جاوا یک زبان ساخت یافته است که شامل کدهای زیاد و ساختارهای فراوانی می باشد. هر آکولاد باز ({) در جاوا باید دارای یک آکولاد بسته (}) نیز باشد. همه کدهای نوشته شده از خط 2 تا خط 6 یک بلوک کد است.

در خط 2 یک کلاس تعریف شده است. در باره کلاسها در فصلهای آینده توضیح خواهیم داد. در مثال بالا کدهای شما باید در داخل یک کلاس نوشته شود. بدنه کلاس شامل کدهای نوشته شده از خط 2 تا 6 می باشد. خط 3 متد Main یا متد اصلی نامیده می شود. هر متد شامل یک سری کد است که وقتی اجرا می شوند که متد را صدا بزنیم. در باره متد و نحوه صدا زدن آن در فصول بعدی توضیح خواهیم داد. متد Main نقطه آغاز اجرای برنامه است. این بدان معناست که ابتدا تمام کدهای داخل متد Main و سپس بقیه کدها اجرا می شود. در باره متد Main در فصول بعدی توضیح خواهیم داد. متد Main و سایر متدها دارای آکولاد و کدهایی در داخل آنها می باشند و وقتی کدها اجرا می شوند که متدها را صدا بزنیم. هر خط کد در جاوا به یک سیمیکولن (;) ختم می شود. اگر سیمیکولن در آخر خط فراموش شود برنامه با خطا مواجه می شود. مثالی از یک خط کد در جاوا به صورت زیر است:

```
System.out.println("Welcome to JAVA Tutorials!");
```

این خط کد پیغام Welcome to JAVA Tutorials! را در صفحه نمایش نشان می دهد. از متد println() برای چاپ یک رشته استفاده می شود. یک رشته گروهی از کاراکترها است که به وسیله دابل کوتیشن (") محصور شده است. مانند "Welcome to Visual C# Tutorials!" یک کاراکتر می تواند یک حرف، عدد، علامت یا ... باشد. در کل مثال بالا نحوه استفاده از متد println() نشان داده شده است. این متد یک متد از کلاس PrintStream بوده و از آن برای چاپ مقدر استفاده می شود. out یک فیلد استاتیک کلاس System و کلاس System هم هم یک کلاس از پیش تعریف شده در جاوا می باشد. جاوا فضای خالی و خطوط جدید را نادیده می گیرد. بنابراین شما می توانید همه برنامه را در یک خط بنویسید. اما اینکار خواندن و اشکال زدایی برنامه را مشکل می کند. یکی از خطاهای معمول در برنامه نویسی فراموش کردن سیمیکولن در پایان هر خط کد است. به مثال زیر توجه کنید:

```
System.out.println("Welcome to JAVA Tutorials!");
```

جاوا فضای خالی بالا را نادیده می گیرد و از کد بالا اشکال نمی گیرد. اما از کد زیر ایراد می گیرد.

```
System.out.println(;  
"Welcome to JAVA Tutorials!");
```

به سیمیکولن آخر خط اول توجه کنید. برنامه با خطای نحوی مواجه می شود چون دو خط کد مربوط به یک برنامه هستند و شما فقط باید یک سیمیکولن در آخر آن قرار دهید. همیشه به یاد داشته باشید که جاوا به بزرگی و کوچکی حروف حساس است. یعنی به

طور مثال MAN و man در جاوا با هم فرق دارند. رشته ها و توضیحات از این قاعده مستثنی هستند که در درسهای آینده توضیح خواهیم داد. مثلاً کدهای زیر با خطا مواجه می شوند و اجرا نمی شوند:

```
system.out.println("Welcome to JAVA Tutorials!");  
SYSTEM.OUT.PRINTLN("Welcome to JAVA Tutorials!");  
sYsTem.oUt.pRinTLn("Welcome to JAVA Tutorials!");
```

تغییر در بزرگی و کوچکی حروف از اجرای کدها جلوگیری می کند. اما کد زیر کاملاً بدون خطا است:

```
System.out.println("Welcome to JAVA Tutorials!");
```

همیشه کدهای خود را در داخل آکولاد بنویسید.

```
{  
    statement1;  
}
```

این کار باعث می شود که کدنویسی شما بهتر به چشم بیاید و تشخیص خطاها راحت تر باشد. یکی از ویژگیهای مهم جاوا نشان دادن کدها به صورت تو رفتگی است بدین معنی که کدها را به صورت تو رفتگی از هم تفکیک می کند و این در خوانایی برنامه بسیار موثر است.

ذخیره پروژه و اجرای برنامه

برای ذخیره پروژه و برنامه می توانید به مسیر **File > Save All** بروید یا از کلیدهای میانبر **Ctrl+Shift+S** استفاده کنید. همچنین می توانید از قسمت **Toolbar** بر روی شکل زیر کلیک کنید:

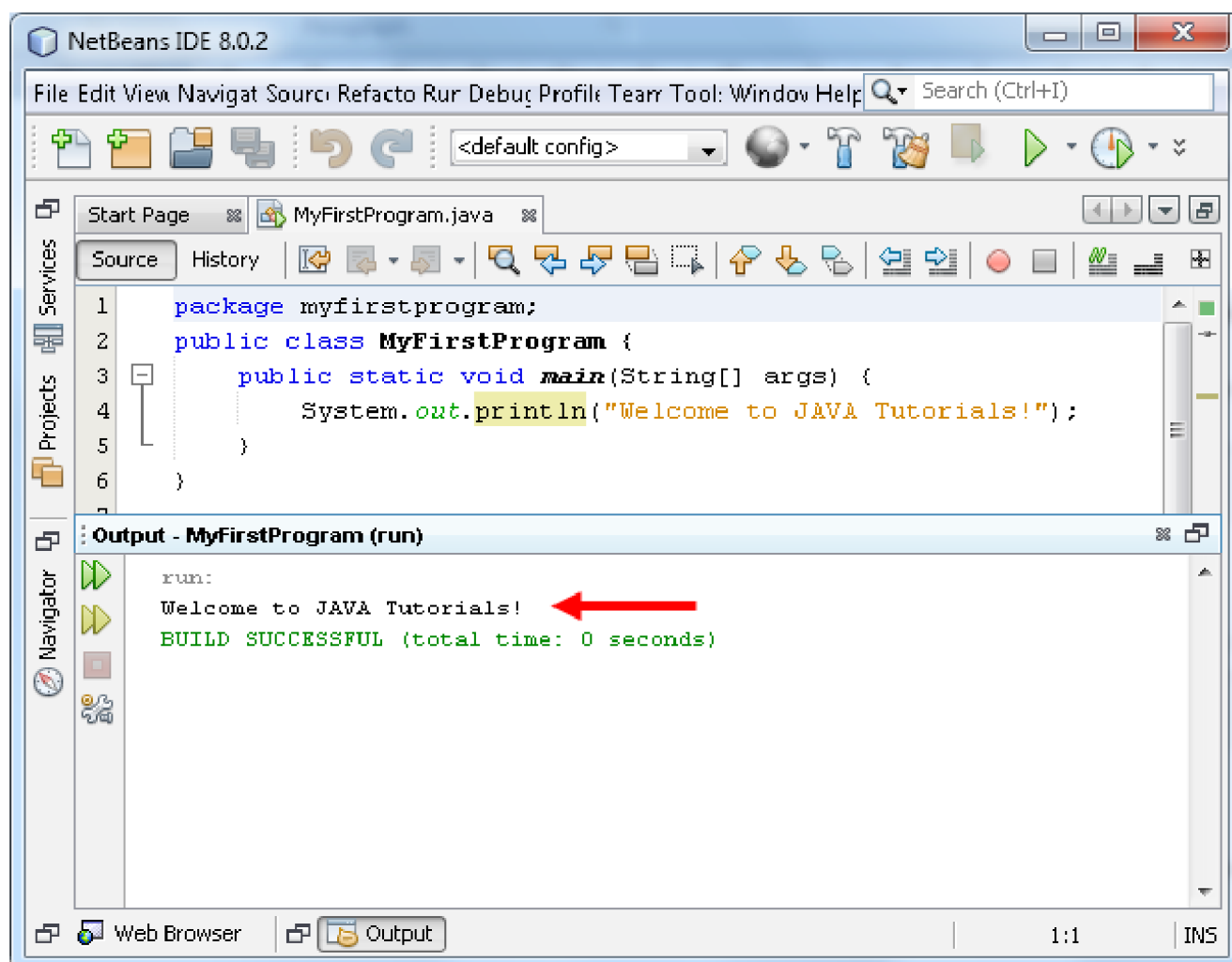

و برای اجرای برنامه هم از فلش سبز رنگ موجود در **Toolbar** و یا دکمه **F6** استفاده کنید:

با اجرای برنامه بالا مشاهده می کنید که رشته **Welcome to JAVA Tutorials!** در خروجی برنامه به صورت زیر نمایش داده می

شود:

وجود خط سبز در پایین فلش قرمز در شکل بالا نشان دهنده اجرای بدون نقص برنامه می باشد. حال که با خصوصیات و ساختار اولیه جاوا آشنا شدید در دههای آینده مطالب بیشتری از این زبان برنامه نویسی قدرتمند خواهید آموخت.

استفاده از Package

برای دسته بندی کلاس ها و قرار دادن کلاس های مرتبط با هم در یک مکان، جاوا از مفهومی به نام بسته یا package استفاده می کند. Package معادل فضای نام در سی شارپ هستند. یک دلیل برای گروه بندی کلاس ها در package این است که امکان دارد دو برنامه نویس از دو کلاس هم نام استفاده کنند. با این کار از چنین برخوردهایی جلوگیری به عمل می آید. یعنی اگر دو کلاس هم نام در دو Package غیر همنام باشند مشکلی به وجود نمی آید. همانطور که در مثال بالا دیدید به طور پیش فرض NetBeans هنگام ایجاد برنامه یک Package با همنام یا اسمی که برای برنامه انتخاب کرده ایم با حروف کوچک و در داخل این Package هم کلاسی به همین اسم ایجاد می کند:

```
package myfirstprogram;

public class MyFirstProgram
{
    ...
}
```

برای وارد کردن کلاس یک Package در داخل Package دیگر از کلمه کلیدی import به صورت زیر استفاده می شود:

```
import PackageName.ClassName
```

همانطور که در مثال بالا مشاهده می کنید برای استفاده از کلاسی که در یک Package قرار دارد در Package دیگر ابتدا کلمه import سپس نام Package ، بعد علامت نقطه و در آخر نام کلاس را می نویسیم. مثلاً برای استفاده از کلاس MyFirstProgram مربوط به پکیج myfirstprogram به صورت زیر عمل می شود:

```
import myfirstprogram.MyFirstProgram;
```

بسته ها را می توان به صورت تو در تو تعریف کرد. در این حالت در تعریف بسته یک کلاس، از بیرونی ترین بسته شروع کرده و هر بسته را با نقطه (.) به بسته بعدی متصل می کنیم:

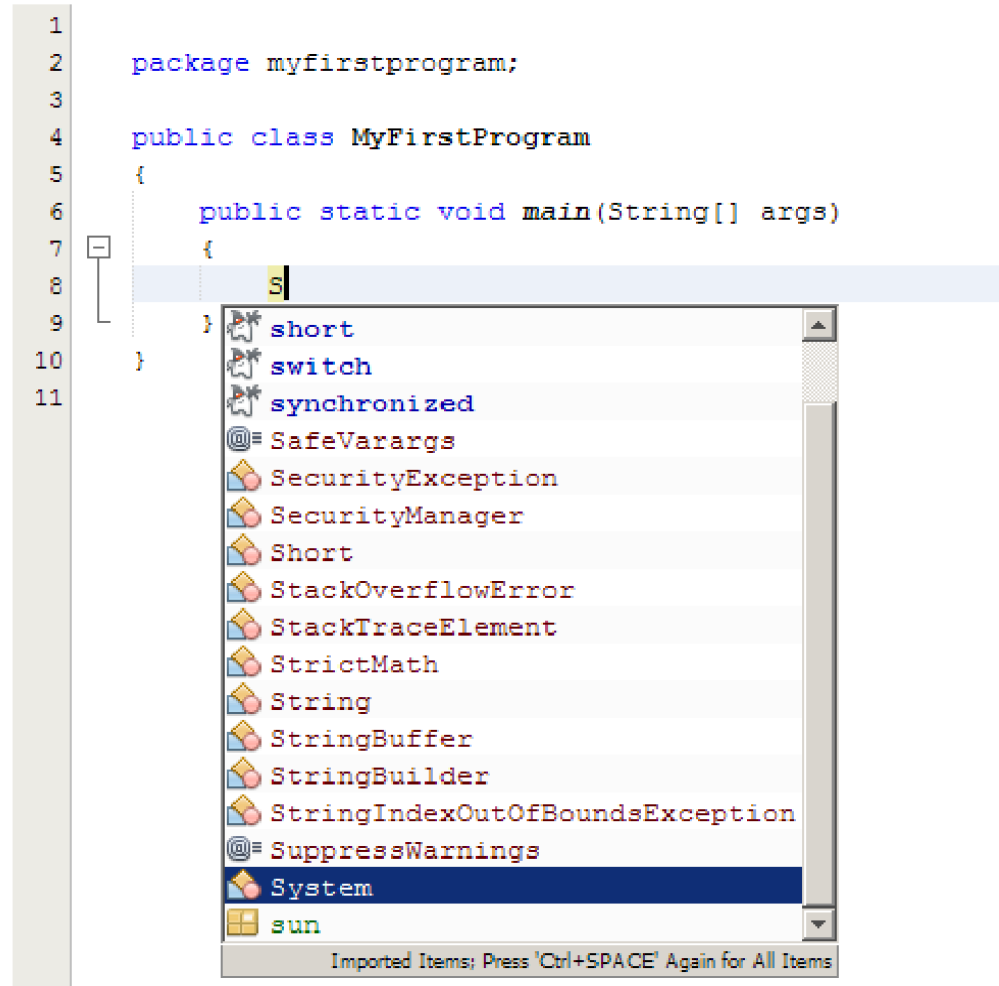
```
import firstPackage.secondPackage.ClassName
```

استفاده از IntelliSense در NetBeans

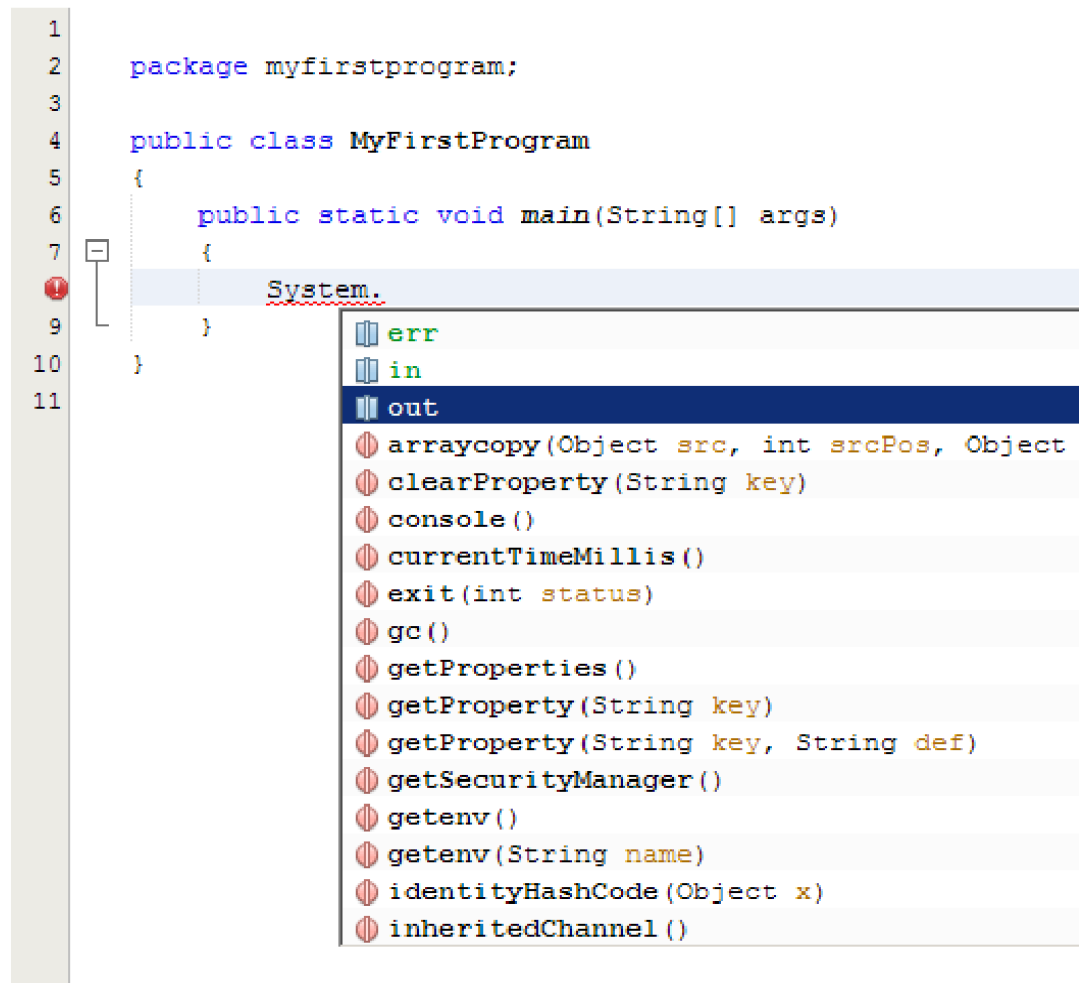
شاید یکی از ویژگیهای مهم NetBeans ، اینتل لایسنس باشد IntelliSense. ما را قادر می سازد که به سرعت به کلاسها و متدها و دسترسی پیدا کنیم. وقتی که شما در محیط کدنویسی حرفی را تایپ کنید IntelliSense فوراً فعال می شود. کد زیر را در داخل متد main() بنویسید.

```
System.out.println("Welcome to JAVA Tutorials!");
```

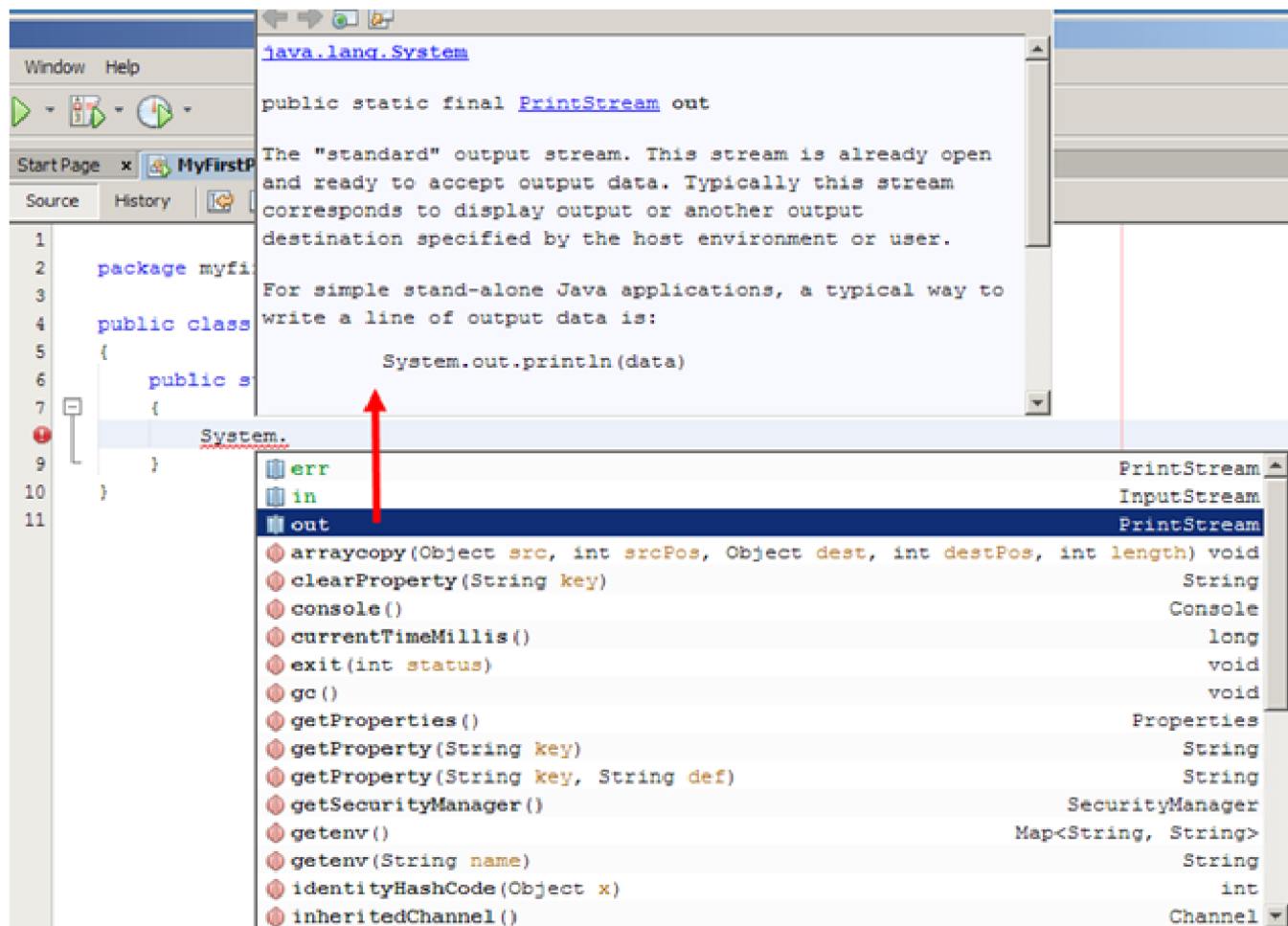
اولین حرف را تایپ کرده و سپس دکمه های ترکیبی Ctrl+Space را فشار دهید تا IntelliSense فعال شود:

IntelliSense از کلمات به شما پیشنهاد می دهد که بیشترین تشابه را با نوشته شما دارند. شما می توانید با زدن دکمه tab گزینه مورد نظرتان را انتخاب کنید. با تایپ نقطه (.) شما با لیست پیشنهادی دیگری مواجه می شوید:

اگر بر روی گزینه ای که می خواهید انتخاب کنید لحظه ای مکث کنید توضیحی در رابطه با آن مشاهده خواهید کرد مانند شکل زیر:

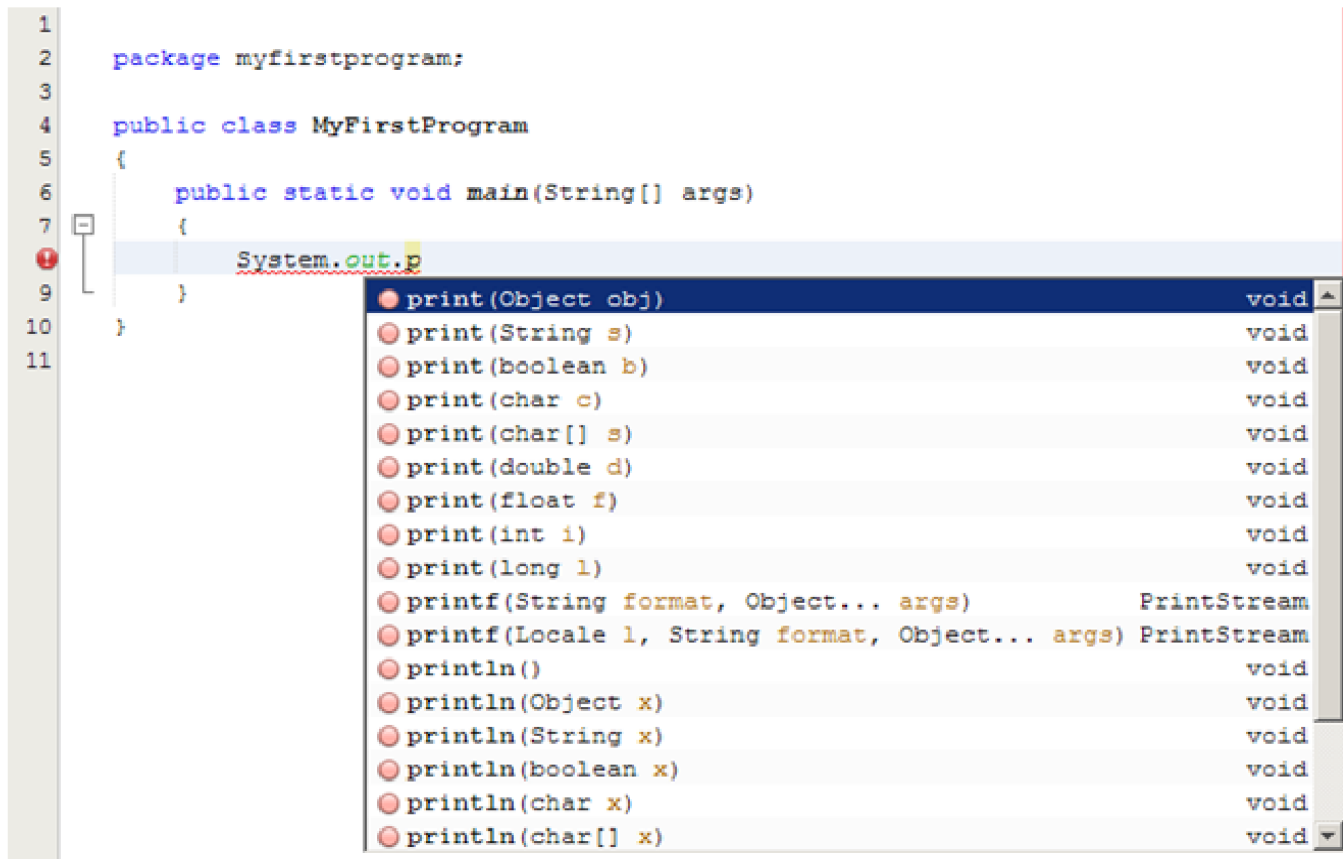
هر چه که به پایان کد نزدیک می شوید لیست پیشنهادی محدود تر می شود. برای مثال با تایپ `p`، اینتل لایسنس فقط کلماتی را که دارای حرف `p` هستند را نمایش می دهد:

```
1 package myfirstprogram;
2
3
4 public class MyFirstProgram
5 {
6     public static void main(String[] args)
7     {
8         System.out.p
9     }
10 }
11
```

print(Object obj)	void
print(String s)	void
print(boolean b)	void
print(char c)	void
print(char[] s)	void
print(double d)	void
print(float f)	void
print(int i)	void
print(long l)	void
printf(String format, Object... args)	PrintStream
printf(Locale l, String format, Object... args)	PrintStream
println()	void
println(Object x)	void
println(String x)	void
println(boolean x)	void
println(char x)	void
println(char[] x)	void

با تایپ حرف های بیشتر لیست محدودتر می شود. اگر IntelliSense نتواند چیزی را که شما تایپ کرده اید پیدا کند هیچ چیزی را نمایش نمی دهد. برای ظاهر کردن IntelliSense دکمه ترکیبی Ctrl+Space را فشار دهید. برای انتخاب یکی از منتهایی که دارای چند حالت هستند، می توان با استفاده از دکمه های مکان نما (بالا و پایین) یکی از حالت ها را انتخاب کرد. مثلا متد

println() همانطور که در شکل زیر مشاهده می کنید دارای چندین حالت نمایش پیغام در صفحه است:

IntelliSense به طور هوشمند کدهایی را به شما پیشنهاد می دهد و در نتیجه زمان نوشتن کد را کاهش می دهد.

رفع خطاها

بیشتر اوقات هنگام برنامه نویسی با خطا مواجه می شویم. تقریباً همه برنامه هایی که امروزه می بینید حداقل از داشتن یک خطا رنج می برند. خطاها می توانند برنامه شما را با مشکل مواجه کنند. در جاوا سه نوع خطا وجود دارد :

خطای کمپایلری

این نوع خطا از اجرای برنامه شما جلوگیری می کند. این خطاها شامل خطای دستور زبان می باشد. این بدین معنی است که شما قواعد کد نویسی را رعایت نکرده اید. یکی دیگر از موارد وقوع این خطا هنگامی است که شما از چیزی استفاده می کنید که نه وجود

دارد و نه ساخته شده است. حذف فایلها یا اطلاعات ناقص در مورد پروژه ممکن است باعث به وجود آمدن خطای کامپایلری شود. استفاده از برنامه بوسیله برنامه دیگر نیز ممکن است باعث جلوگیری از اجرای برنامه و ایجاد خطای کامپایلری شود.

خطاهای منطقی

این نوع خطا در اثر تغییر در یک منطق موجود در برنامه به وجود می آید. رفع این نوع خطاها بسیار سخت است چون شما برای یافتن آنها باید کد را تست کنید. نمونه ای از یک خطای منطقی برنامه ای است که دو عدد را جمع می کند ولی حاصل تفریق دو عدد را نشان می دهد. در این حالت ممکن است برنامه نویس علامت ریاضی را اشتباه تایپ کرده باشد.

استثناء

این نوع خطاها هنگامی رخ می دهند که برنامه در حال اجراست. این خطا هنگامی روی می دهد که کاربر یک ورودی نامعتبر به برنامه بدهد و برنامه نتواند آن را پردازش کند.

NetBeans دارای ابزارهایی برای پیدا کردن و برطرف کردن خطاها هستند. وقتی در محیط کدنویسی در حال تایپ کد هستیم یکی از ویژگیهای NetBeans تشخیص خطاهای ممکن قبل از اجرای برنامه است. زیر کدهایی که دارای خطای کامپایلری هستند خط قرمز کشیده می شود.

```
package myfirstprogram;

public class MyFirstProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        System.out.println();
        System.out.println();
    }
}
```

هنگامی که شما با موس روی این خطوط توقف کنید توضیحات خطا را مشاهده می کنید. شما ممکن است با خط سبز هم مواجه شوید که نشان دهنده اخطار در کد است ولی به شما اجازه اجرای برنامه را می دهند. به عنوان مثال ممکن است شما یک متغیر را تعریف کنید ولی در طول برنامه از آن استفاده نکنید. (در درس های آینده توضیح خواهیم داد).

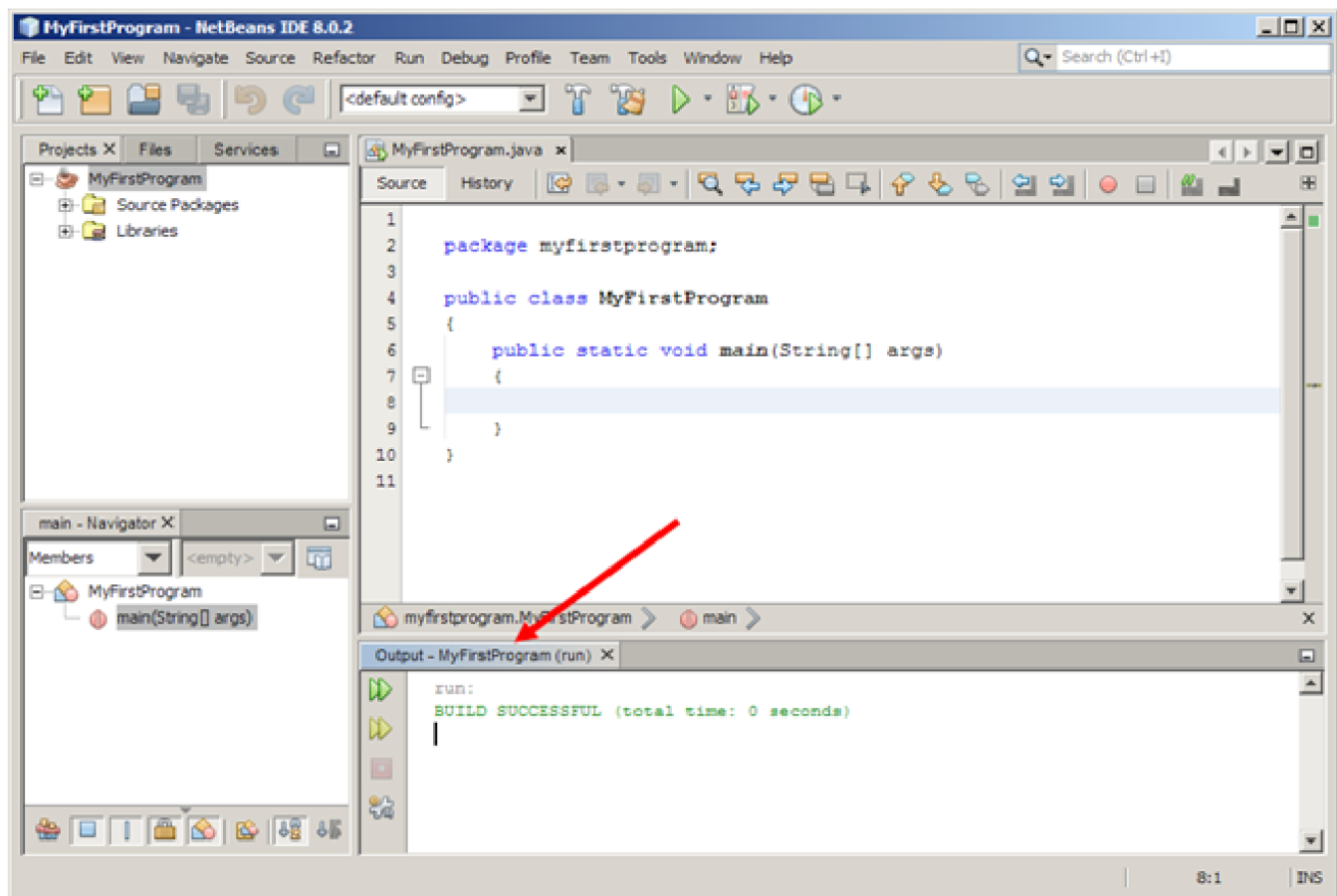
```

package myfirstprogram;

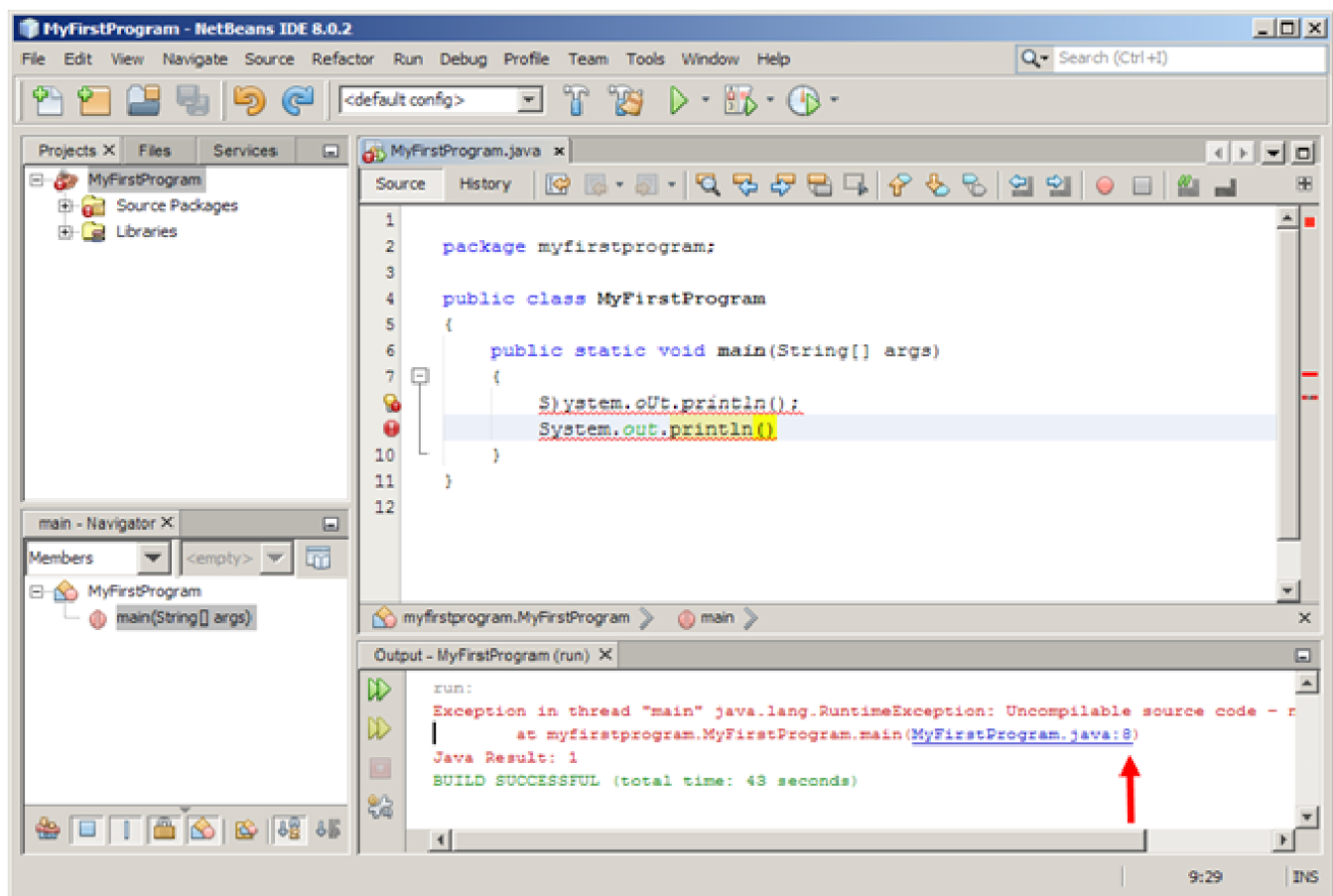
public class MyFirstProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        int number;
    }
}

```

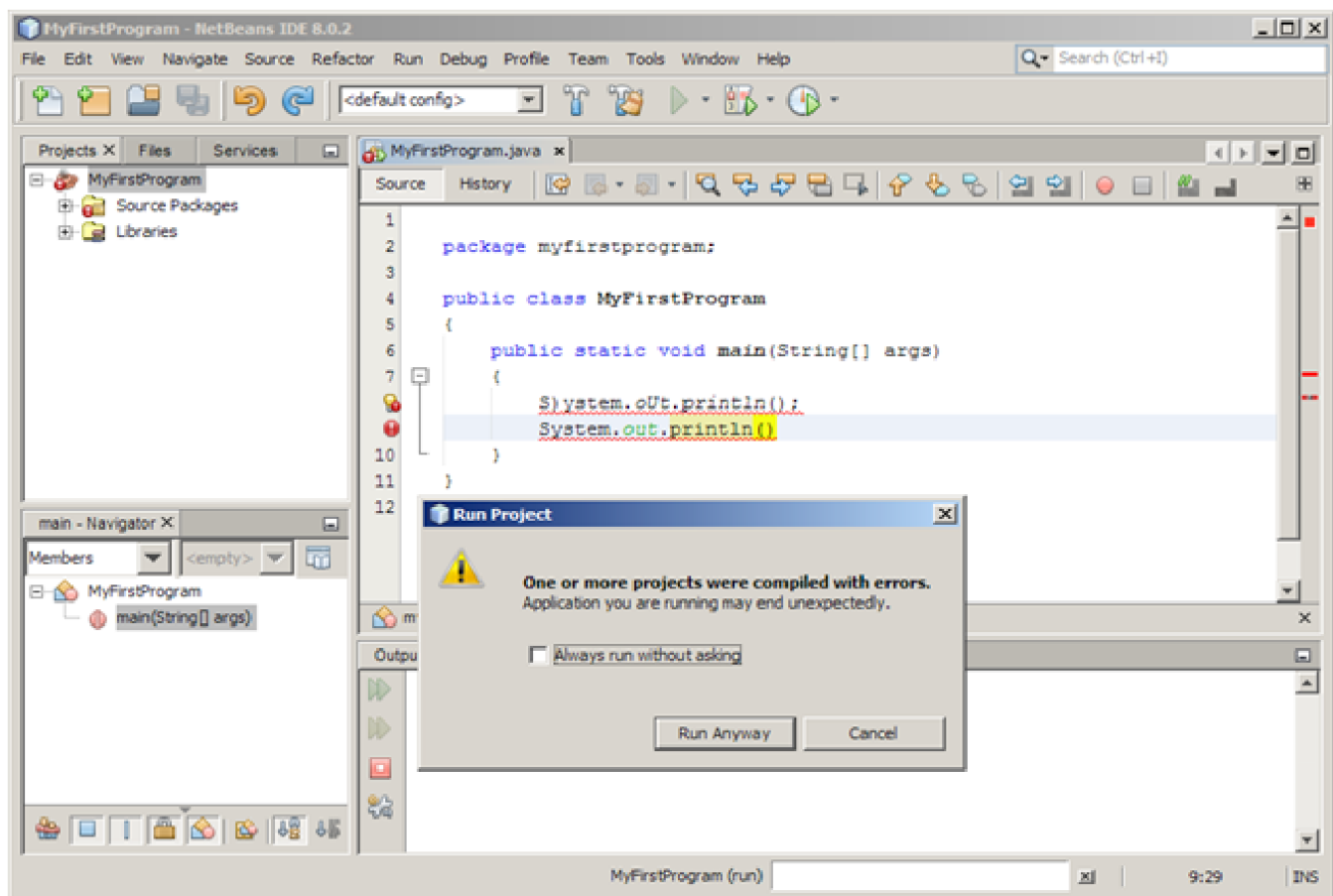
در باره رفع خطاها در آینده توضیح بیشتری می دهیم. پنجره Output که در شکل زیر با فلش قرمز نشان داده شده است به شما امکان مشاهده خطاها ، هشدارها و رفع آنها را می دهد.

همانطور که در شکل زیر مشاهده می کنید هر گاه برنامه شما با خطا مواجه شود لیست خطاها در پنجره Output نمایش داده می شود.

در شکل بالا علت به وجود آمدن خطا و شماره خطی که خطا در آن رخ داده است، نمایش داده شده است. اگر برنامه شما دارای خطا باشد و آن را اجرا کنید با پنجره زیر روبرو می شوید :

مربع کوچک داخل پنجره بالا را تیک زنید چون دفعات بعد که برنامه شما با خطا مواجه شود دیگر این پنجره به عنوان هشدار نشان داده نخواهد شد. با کلیک بر روی دکمه Run Anyway برنامه با وجود خطا نیز اجرا می شود. اما با کلیک بر روی دکمه Cancel اجرای برنامه متوقف می شود و شما باید خطاهای موجود در پنجره Output را بر طرف نمایید.

کاراکترهای کنترلی

کاراکترهای کنترلی کاراکترهای ترکیبی هستند که با یک بک اسلش (\) شروع می شوند و به دنبال آنها یک حرف یا عدد می آید و یک رشته را با فرمت خاص نمایش می دهند. برای مثال برای ایجاد یک خط جدید و قرار دادن رشته در آن می توان از کاراکتر کنترلی \n استفاده کرد:

```
System.out.println("Hello\nWorld!");
```

```
Hello
World
```

مشاهده کردید که کامپایلر بعد از مواجهه با کاراکتر کنترل `\n` نشانگر موس را به خط بعد برده و بقیه رشته را در خط بعد نمایش می دهد. متد `Println()` هم مانند کاراکتر کنترل `\n` یک خط جدید ایجاد می کند ، البته بدین صورت که در انتهای رشته یک کاراکتر کنترل `\n` اضافه می کند:

```
System.out.println("Hello World!");
```

کد بالا و کد زیر هیچ فرقی با هم ندارند:

```
System.out.print("Hello World!\n");
```

متد `Print()` کارکردی شبیه به `Println()` دارد با این تفاوت که نشان گر موس را در همان خط نگه می دارد و خط جدید ایجاد نمی کند. جدول زیر لیست کاراکترهای کنترلی و کارکرد آنها را نشان می دهد:

عملکرد	کاراکتر کنترلی	عملکرد	کاراکتر کنترلی
Form Feed	<code>\f</code>	چاپ کوتیشن	<code>\'</code>
خط جدید	<code>\n</code>	چاپ دابل کوتیشن	<code>\"</code>
سر سطر رفتن	<code>\r</code>	چاپ بک اسلش	<code>\\</code>
حرکت به صورت افقی	<code>\t</code>	حرکت به عقب	<code>\b</code>

ما برای استفاده از کاراکترهای کنترلی از بک اسلش (`\`) استفاده می کنیم. از آنجاییکه `\` معنای خاصی به رشته ها می دهد برای چاپ بک اسلش (`\`) باید از `\\` استفاده کنیم:

```
System.out.println("We can print a \\ by using the \\\\ escape sequence.");
We can print a \ by using the \\ escape sequence.
```

یکی از موارد استفاده از `\\`، نشان دادن مسیر یک فایل در ویندوز است:

```
System.out.println("C:\\Program Files\\Some Directory\\SomeFile.txt");
C:\Program Files\Some Directory\SomeFile.txt
```

از آنجاییکه از دابل کوتیشن (") برای نشان دادن رشته ها استفاده می کنیم برای چاپ آن از `\"` استفاده می کنیم:

```
System.out.println("I said, \"Motivate yourself!\".");
I said, "Motivate yourself!".
```

همچنین برای چاپ کوتیشن (') از `\'` استفاده می کنیم:

```
System.out.println("The programmer\'s heaven.");  
The programmer's heaven.
```

برای ایجاد فاصله بین حروف یا کلمات از \t استفاده می شود:

```
System.out.println("Left\tRight");  
Left      Right
```

هر تعداد کاراکتر که بعد از کاراکتر کنترل \r بیایند به اول سطر منتقل و جایگزین کاراکترهای موجود می شوند:

```
System.out.println("Mitten\rK");  
K
```

مثلا در مثال بالا کاراکتر K بعد از کاراکتر کنترل \r آمده است. کاراکتر کنترل حرف K را به ابتدای سطر برده و جایگزین Mitten می کند .

برای مشاهده لیست مقادیر مبنای 16 برای کاراکترهای یونیکد به لینک زیر مراجعه نمایید :

<http://www.asci.cl/htmlcodes.htm>

اگر کمپایلر به یک کاراکتر کنترل غیر مجاز برخورد کند، برنامه پیغام خطا می دهد. بیشترین خطا زمانی اتفاق می افتد که برنامه نویس برای چاپ اسلش (\) از \\ استفاده می کند.

متغیر

متغیر مکانی از حافظه است که شما می توانید مقادیری را در آن ذخیره کنید. می توان آن را به عنوان یک ظرف تصور کرد که داده های خود را در آن قرار داده اید. محتویات این ظرف می تواند پاک شود یا تغییر کند. هر متغیر دارای یک نام نیز هست. که از طریق آن می توان متغیر را از دیگر متغیر ها تشخیص داد و به مقدار آن دسترسی پیدا کرد. همچنین دارای یک مقدار می باشد که می تواند توسط کاربر انتخاب شده باشد یا نتیجه یک محاسبه باشد. مقدار متغیر می تواند تهی نیز باشد. متغیر دارای نوع نیز هست بدین معنی که نوع آن با نوع داده ای که در آن ذخیره می شود یکی است. متغیر دارای عمر نیز هست که از روی آن می توان تشخیص داد که متغیر باید چقدر در طول برنامه مورد استفاده قرار گیرد. و در نهایت متغیر دارای محدوده استفاده نیز هست که به شما می گوید که متغیر در چه جای برنامه برای شما قابل دسترسی است. ما از متغیرها به عنوان یک ابزار موقتی برای ذخیره داده استفاده می کنیم. هنگامی که یک برنامه ایجاد می کنیم احتیاج به یک مکان برای ذخیره داده ، مقادیر یا داده هایی که توسط کاربر وارد می شوند داریم. ایم مکان همان متغیر است. برای این از کلمه متغیر استفاده می شود چون ما می توانیم بسته به نوع شرایط هر جا که لازم باشد مقدار آن را تغییر دهیم. متغیرها موقتی هستند و فقط موقعی مورد استفاده قرار می گیرند که برنامه در حال اجراست و

وقتی شما برنامه را می‌بندید محتویات متغیرها نیز پاک می‌شود. قبلاً ذکر شد که به وسیله نام متغیر می‌توان به آن دسترسی پیدا کرد. برای نامگذاری متغیرها باید قوانین زیر را رعایت کرد:

1. نام متغیر باید با یک از حروف الفبا (a-z or A-Z) شروع شود.
2. نمی‌تواند شامل کاراکترهای غیرمجاز مانند \$, ^, ?, # باشد.
3. نمی‌توان از کلمات رزرو شده در جاوا برای نام متغیر استفاده کرد.
4. نام متغیر نباید دارای فضای خالی (spaces) باشد.
5. اسامی متغیرها نسبت به بزرگی و کوچکی حروف حساس هستند. در جاوا دو حرف مانند A و a دو کاراکتر مختلف به حساب می‌آیند.

دو متغیر با نامهای myNumber و MyNumber دو متغیر مختلف محسوب می‌شوند چون یکی از آنها با حرف کوچک m و دیگری با حرف بزرگ M شروع می‌شود. شما نمی‌توانید دو متغیر را که دقیق شبیه هم هستند را در یک scope (محدوده) تعریف کنید. Scope به معنای یک بلوک کد است که متغیر در آن قابل دسترسی و استفاده است. در مورد Scope در فصلهای آینده بیشتر توضیح خواهیم داد. متغیر دارای نوع هست که نوع داده‌ای را که در خود ذخیره می‌کند را نشان می‌دهد. معمولترین انواع داده Boolean, char, float, double, byte, long, short, int می‌باشند. برای مثال شما برای قرار دادن یک عدد صحیح در متغیر باید از نوع int استفاده کنید.

انواع ساده

انواع ساده انواعی از داده‌ها هستند که شامل اعداد، کاراکترها و مقادیر بولی می‌باشند. به انواع ساده انواع اصلی نیز گفته می‌شود چون از آنها برای ساخت انواع پیچیده‌تری مانند کلاس‌ها و ساختارها استفاده می‌شود. انواع ساده دارای مجموعه مشخصی از مقادیر هستند و محدوده خاصی از اعداد را در خود ذخیره می‌کنند. در جدول زیر انواع ساده و محدود آنها آمده است:

نوع	دامنه
byte	-128 - 127
short	-32768 - 32767
int	-2147483648 - 2147483647
long	-9223372036854775808 - 922337203685477807

جدول زیر انواعی که مقادیر با ممیز اعشار را می‌توانند در خود ذخیره کنند را نشان می‌دهد:

دقت	دامنه تقریبی	نوع
7 رقم	$\pm 1.5E-45$ to $\pm 3.4E38$	float
15 – 16 رقم	$\pm 5.0E-324$ to $\pm 1.7E308$	double

برای به خاطر سپردن آنها باید از نماد علمی استفاده شود. نوع دیگری از انواع ساده برای ذخیره داده های غیر عددی به کار می روند و در جدول زیر نمایش داده شده اند :

نوع	مقادیر مجاز
char	کاراکترهای یونیکد
boolean	مقدار true یا false

نوع char برای ذخیره کاراکترهای یونیکد استفاده می شود. کاراکترها باید داخل یک کوتیشن ساده قرار بگیرند مانند ('a').

نوع bool فقط می تواند مقادیر درست (true) یا نادرست (false) را در خود ذخیره کند و بیشتر در برنامه هایی که دارای ساختار تصمیم گیری هستند مورد استفاده قرار می گیرد.

استفاده از رشته ها

از رشته برای ذخیره گروهی از کاراکترها مانند یک پیغام استفاده می شود. مقادیر ذخیره شده در یک رشته باید داخل دابل کوتیشن قرار گیرند تا توسط کامپایلر به عنوان یک رشته در نظر گرفته شوند، مانند ("message") جاوا دارای نوعی به نام رشته نیست، بلکه رشته ها اشیایی هستند که از روی کلاس String حرف S به صورت بزرگ نوشته می شود) ساخته می شوند. با مفاهیم شیء و کلاس در درس های آینده آشنا می شوید. فقط در همین حد کافی است که بدانید که از رشته ها برای نمایش متن استفاده می شود مثلاً برای نمایش متن Hello World می توان به صورت زیر عمل کرد :

```
String str ="Hello World";
```

دلیل اینکه در این قسمت درباره رشته ها مختصری توضیح دادیم این است که ممکن است در آموزش های بعدی با آنها سر و کار داشته باشیم. در آینده به طور مفصل در مورد رشته ها توضیح می دهیم.

استفاده از متغیرها

در مثال زیر نحوه تعریف و مقدار دهی متغیرها نمایش داده شده است :

```
package myfirstprogram;

import java.text.MessageFormat;

public class MyFirstProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        //Declare variables
        int num1;
        int num2;
        double num3;
        double num4;
        boolean boolVal;
        char myChar;

        //Assign values to variables
        num1 = 1;
        num2 = 2;
        num3 = 3.54;
        num4 = 4.12;
        boolVal = true;
        myChar = 'R';

        //Show the values of the variables
        System.out.println(MessageFormat.format("num1 = {0}", num1));
        System.out.println(MessageFormat.format("num3 = {0}", num3));
        System.out.println(MessageFormat.format("num4 = {0}", num4));
        System.out.println(MessageFormat.format("boolVal = {0}", boolVal));
        System.out.println(MessageFormat.format("num2 = {0}", num2));
        System.out.println(MessageFormat.format("myChar = {0}", myChar));
    }
}
```

```
num1 = 1
num2 = 2
num3 = 3.54
num4 = 4.12
boolVal = true
myChar = R
```

تعریف متغیر

در خطوط 11-16 متغیرهایی با نوع و نام متفاوت تعریف شده اند. ابتدا باید نوع داده هایی را که این متغیرها قرار است در خود ذخیره کنند را مشخص کنیم و سپس یک نام برای آنها در نظر بگیریم و در آخر سیمیکولن بگذاریم. همیشه به یاد داشته باشید که قبل از مقدار دهی و استفاده از متغیر باید آن را تعریف کرد.

```
int num1;
int num2;
double num3;
double num4;
bool boolVal;
char myChar;
```

نحوه تعریف متغیر به صورت زیر است :

```
data_type identifier;
```

date_type همان نوع داده است مانند int, double و

Identifier نیز نام متغیر است که به ما امکان استفاده و دسترسی به مقدار متغیر را می دهد.

برای تعریف چند متغیر از یک نوع می توان به صورت زیر عمل کرد :

```
data_type identifier1, identifier2, ... identifierN;
```

مثال

```
int num1, num2, num3, num4, num5;
```

در مثال بالا 5 متغیر از نوع صحیح تعریف شده است. توجه داشته باشید که بین متغیر ها باید علامت کما (,) باشد.

نامگذاری متغیرها

- نام متغیر باید با یک حرف یا زیرخط و به دنبال آن حرف یا عدد شروع شود.
- نمی توان از کاراکترهای خاص مانند %, #, & یا عدد برای شروع نام متغیر استفاده کرد مانند 2numbers.
- نام متغیر نباید دارای فاصله باشد. برای نام های چند حرفی میتوان به جای فاصله از علامت زیرخط یا _ استفاده کرد.

نامهای مجاز :

num1	myNumber	studentCount	total	first_name	_minimum
num2	myChar	average	amountDue	last_name	_maximum
name	counter	sum	isLeapYear	color_of_car	_age

نامهای غیر مجاز :

123	#numbers#	#ofstudents	1abc2
123abc	\$money	first name	ty.np
my number	this&that	last name	1:00

اگر به نامهای مجاز در مثال بالا توجه کنید متوجه قراردادهای به کار رفته در نامگذاری آنها خواهید شد. یکی از روشهای نامگذاری، نامگذاری کوهان شتری است. در این روش که برای متغیرهای دو کلمه ای به کار می رود، اولین حرف اولین کلمه با حرف کوچک و اولین حرف دومین کلمه با حرف بزرگ نمایش داده می شود مانند : myNumber توجه کنید که اولین حرف کلمه Number با حرف بزرگ شروع شده است. مثال دیگر کلمه numberOfStudents است. اگر توجه کنید بعد از اولین کلمه حرف اول سایر کلمات با حروف بزرگ نمایش داده شده است.

محدوده متغیر

متغیرها در داخل متد main() تعریف می شوند. این متغیرها فقط در داخل متد main() قابل دسترسی هستند. محدوده یک متغیر مشخص می کند که متغیر در کجای کد قابل دسترسی است. هنگامیکه برنامه به پایان متد main() می رسد متغیرها از محدوده خارج و بدون استفاده می شوند تا زمانی که برنامه در حال اجراست. محدوده متغیرها انواعی دارد که در درسهای بعدی با آنها آشنا می شوید. تشخیص محدوده متغیر بسیار مهم است چون به وسیله آن می فهمید که در کجای کد می توان از متغیر استفاده کرد. باید یاد آور شد که دو متغیر در یک محدوده نمی توانند دارای نام یکسان باشند. مثلاً کد زیر در برنامه ایجاد خطا می کند :

```
int num1;  
int num1;
```

از آنجاییکه جاوا به بزرگی و کوچک بودن حروف حساس است می توان از این خاصیت برای تعریف چند متغیر هم نام ولی با حروف متفاوت (از لحاظ بزرگی و کوچکی) برای تعریف چند متغیر از یک نوع استفاده کرد مانند :

```
int num1;  
int Num1;  
int NUM1;
```

مقداردهی متغیرها

می توان فوراً بعد از تعریف متغیرها مقداردهی را به آنها اختصاص داد. این عمل را مقداردهی می نامند. در زیر نحوه مقداردهی متغیرها نشان داده شده است :

```
data_type identifier = value;
```

به عنوان مثال :

```
int myNumber = 7;
```

همچنین می توان چندین متغیر را فقط با گذاشتن کاما بین آنها به سادگی مقداردهی کرد :

```
data_type variable1 = value1, variable2 = value2, ... variableN, valueN;  
int num1 = 1, num2 = 2, num3 = 3;
```

تعریف متغیر با مقدار دهی متغیرها متفاوت است. تعریف متغیر یعنی انتخاب نوع و نام برای متغیر ولی مقدار دهی یعنی اختصاص یک مقدار به متغیر.

اختصاص مقدار به متغیر

در زیر نحوه اختصاص مقادیر به متغیرها نشان داده شده است:

```
num1 = 1;  
num2 = 2;  
num3 = 3.54;  
num4 = 4.12;  
boolVal = true;  
myChar = 'R';
```

به این نکته توجه کنید که شما به مغیری که هنوز تعریف نشده نمی توانید مقدار بدهید. شما فقط می توانید از متغیرهایی استفاده کنید که هم تعریف و هم مقدار دهی شده باشند. مثلاً متغیرهای بالا همه قابل استفاده هستند. در این مثال `num1` و `num2` هر دو تعریف شده اند و مقادیری از نوع صحیح به آنها اختصاص داده شده است. اگر نوع داده با نوع متغیر یکی نباشد برنامه پیغام خطا می دهد.

جانگهدار (Placeholders)

به متد `format()` از کلاس `MessageFormat` در خطوط (32-27) توجه کنید برای استفاده از متد `format()` و کلاس `MessageFormat` ابتدا باید Package مربوط به آنها را در برنامه وارد کنید (خط 3) :

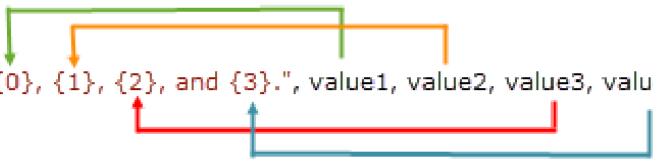
```
import java.text.MessageFormat;
```

این متد دو آرگومان قبول می کند. آرگومانها اطلاعاتی هستند که متد با استفاده از آنها کاری انجام می دهد. آرگومانها به وسیله کاما از هم جدا می شوند. آرگومان اول یک رشته قالب بندی شده است و آرگومان دوم مقداری است که توسط رشته قالب بندی شده مورد استفاده قرار می گیرد. اگر به دقت نگاه کنید رشته قالب بندی شده دارای عدد صفری است که در داخل دو آکولاد محصور شده است. البته عدد داخل دو آکولاد می تواند از صفر تا `n` باشد. به این اعداد جانگهدار می گویند. این اعداد بوسیله مقدار آرگومان بعد جایگزین می شوند. به عنوان مثال جانگهدار `{0}` به این معناست که اولین آرگومان (مقدار) بعد از رشته قالب بندی شده در آن قرار می گیرد. متد `format()` عملاً می تواند هر تعداد آرگومان قبول کند اولین آرگومان همان رشته قالب بندی شده است که

جانگهدار در آن قرار دارد و دومین آرگومان مقداری است که جایگزین جانگهدار می شود. در مثال زیر از 4 جانگهدار استفاده شده است:

```
System.out.println(MessageFormat.format("The values are {0}, {1}, {2}, and {3}.", value1, value2, value3, value4));
```

```
System.out.println(MessageFormat.format("The values are {0}, {1}, {2}, and {3}.", value1, value2, value3, value4));
```


جانگهدارها از صفر شروع می شوند. تعداد جانگهدارها باید با تعداد آرگومانهای بعد از رشته قالب بندی شده برابر باشد. برای مثال اگر شما چهار جانگهدار مثل بالا داشته باشید باید چهار مقدار هم برای آنها بعد از رشته قالب بندی شده در نظر بگیرید. اولین جانگهدار با دومین آرگومان و دومین جانگهدار با سومین آرگومان جایگزین می شود. در ابتدا فهمیدن این مفهوم برای کسانی که تازه برنامه نویسی را شروع کرده اند سخت است اما در درسهای آینده مثالهای زیادی در این مورد مشاهده خواهید کرد.

ثابت

ثابت ها انواعی از متغیرها هستند که مقدار آنها در طول برنامه تغییر نمی کند. ثابت ها حتما باید مقدار دهی اولیه شوند و اگر مقدار دهی آنها فراموش شود در برنامه خطا به وجود می آید. بعد از این که به ثابت ها مقدار اولیه اختصاص داده شد هرگز در زمان اجرای برنامه نمی توان آن را تغییر داد. برای تعریف ثابت ها باید از کلمه کلیدی final استفاده کرد. معمولا نام ثابت ها را طبق قرارداد با حروف بزرگ می نویسند تا تشخیص آنها در برنامه راحت باشد. نحوه تعریف ثابت در زیر آمده است:

```
final data_type identifier = initial_value;
```

مثال :

```
package myfirstprogram;

public class MyFirstProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        final int NUMBER = 1;

        NUMBER = 10; //ERROR, Cant modify a constant
    }
}
```

در این مثال می بینید که مقدار دادن به یک ثابت ، که قبلا مقدار دهی شده برنامه را با خطا مواجه می کند. نکته ی دیگری که نباید فراموش شود این است که نباید مقدار ثابت را با مقدار دیگر متغیرهای تعریف شده در برنامه برابر قرار داد. مثال :

```
int someVariable;  
final int MY_CONST = someVariable;
```

ممکن است این سوال برایتان پیش آمده باشد که دلیل استفاده از ثابت ها چیست؟ اگر مطمئن هستید که مقادیری در برنامه وجود دارند که هرگز در طول برنامه تغییر نمی کنند بهتر است که آنها را به صورت ثابت تعریف کنید. این کار هر چند کوچک کیفیت برنامه شما را بالا می برد.

تبدیل ضمنی

تبدیل ضمنی یا تبدیل بزرگ کننده یا widening conversion یک نوع تبدیل است که به طور خودکار انجام می شود. در این نوع تبدیل در صورتی یک متغیر از یک نوع داده می تواند به یک نوع دیگر تبدیل شود که مقدار آن از مقدار داده ای که می خواهد به آن تبدیل شود کمتر باشد. به عنوان مثال نوع داده ای byte می تواند مقادیر 0 تا 255 را در خود ذخیره کند و نوع داده ای int مقادیر -2147483648 تا 2147483647 را شامل می شود. پس می توانید یک متغیر از نوع byte را به یک نوع int تبدیل کنید:

```
byte number1 = 5;  
int number2 = number1;
```

در مثال بالا مقدار number1 برابر 5 است در نتیجه متغیر number2 که یک متغیر از نوع صحیح است می تواند مقدار number1 را در خود ذخیره کند چون نوع صحیح از نوع بایت بزرگتر است. پس متغیر number1 که یک متغیر از نوع بایت است می تواند به طور ضمنی به number2 که یک متغیر از نوع صحیح است تبدیل شود. اما عکس مثال بالا صادق نیست.

```
int number1 = 5;  
byte number2 = number1;
```

در این مورد ما با خطا مواجه می شویم. اگر چه مقدار 5 متغیر number1 در محدوده مقادیر byte یعنی اعداد بین 0-255 قرار دارد اما متغیر ی از نوع بایت حافظه کمتری نسبت به متغیری از نوع صحیح اشغال می کند. نوع byte شامل 8 بیت یا 8 رقم دودویی است در حالی که نوع int شامل 32 بیت یا رقم باینری است. یک عدد باینری عددی متشکل از 0 و 1 است. برای مثال عدد 5 در کامپیوتر به عدد باینری 101 ترجمه می شود. بنابراین وقتی ما عدد 5 را در یک متغیر از نوع بایت ذخیره می کنیم عددی به صورت زیر نمایش داده می شود:

```
00000101
```

و وقتی آن را در یک متغیر از نوع صحیح ذخیره می کنیم به صورت زیر نمایش داده می شود:

[illegible]

بنابراین قرار دادن یک مقدار int در یک متغیر byte درست مانند این است که ما سعی کنیم که یک توپ فوتبال را در یک سوراخ کوچک گلف جای دهیم. برای قرار دادن یک مقدار int در یک متغیر از نوع byte می توان از تبدیل صریح استفاده کرد که در درسهای آینده توضیح داده می شود. نکته دیگری که نباید فراموش شود این است که شما نمی توانید اعداد با ممیز اعشار را به یک نوع int تبدیل کنید چون این کار باعث از بین رفتن بخش اعشاری این اعداد می شود.

```
double number1 = 5.25;

int number2 = number1; //Error
```

تبدیلاتی که جاوا به صورت ضمنی می تواند انجام دهد در زیر آمده است:

byte → short → int → long → float → double

تبدیل صریح

تبدیل صریح یا تبدیل کوچک کننده یا Narrowing Casting نوعی تبدیل است که برنامه را مجبور می کند که یک نوع داده را به نوعی دیگر تبدیل کند اگر این نوع تبدیل از طریق تبدیل ضمنی انجام نشود. در هنگام استفاده از این تبدیل باید دقت کرد چون در این نوع تبدیل ممکن است مقادیر اصلاح یا حذف شوند. ما می توانیم این عملیات را با استفاده از Cast انجام دهیم Cast. فقط نام دیگر تبدیل صریح است و دستور آن به صورت زیر است:

```
datatypeA variableA = value;  
datatypeB variableB = (datatypeB)variableA;
```

همانطور که قبلا مشاهده کردید نوع `int` را نتوانستیم به نوع `byte` تبدیل کنیم اما اکنون با استفاده از عمل `Cast` این تبدیل انجام خواهد شد :

```
int number1 = 5;

byte number2 = (byte)number1;
```

حال اگر برنامه را اجرا کنید با خطا مواجه نخواهید شد. همانطور که پیشتر اشاره شد ممکن است در هنگام تبدیلات مقادیر اصلی تغییر کنند. برای مثال وقتی که یک عدد با ممیز اعشار مثلاً از نوع double را به یک نوع int تبدیل می کنیم مقدار اعداد بعد از ممیز از بین می روند :


```
double number1 = 5.25;
int number2 = (int)number1;
System.out.println(number2);
5
```

خروجی کد بالا عدد 5 است چون نوع داده ای `int` نمی تواند مقدار اعشار بگیرد. حالت دیگر را تصور کنید. اگر شما بخواهید یک متغیر را که دارای مقداری بیشتر از محدوده متغیر مقصد هست تبدیل کنید چه اتفاقی می افتد؟ مانند تبدیل زیر که می خواهیم متغیر `number1` را که دارای مقدار 300 است را به نوع بایت تبدیل کنیم که محدود اعداد بین 0-255 را پوشش می دهد.

```
int number1 = 300;
byte number2 = (byte)number1;
System.out.println(MessageFormat.format("Value of number2 is {0}.", number2));
```

Value of number2 is 44.

خروجی کد بالا عدد 44 است. Byte فقط می تواند شامل اعداد 0 تا 255 باشد و نمی تواند مقدار 300 را در خود ذخیره کند. حال می خواهیم ببینیم که چرا به جای عدد 300 ما عدد 44 را در خروجی می گیریم. این کار به تعداد بیتها بستگی دارد. یک byte دارای 8 بیت است در حالی که int دارای 32 بیت است. حال اگر به مقدار باینری 2 عدد توجه کنید متوجه می شوید که چرا خروجی عدد 44 است.

```
300 = 0000000000000000000000000100101100  
255 =                               11111111  
 44 =                               00101100
```

خروجی بالا نشان می دهد که بیشترین مقدار byte که عدد 255 است می تواند فقط شامل 8 بیت باشد (11111111) بنابراین فقط 8 بیت اول مقدار int به متغیر byte انتقال می یابد که شامل (00101100) با عدد 44 در منای 10 است.

عبارات و عملگرها

ابتدا با دو کلمه آشنا شوید:

- عملگر: نمادهایی هستند که اعمال خاص انجام می دهند.
- عملوند: مقداری که عملگرها بر روی آنها عملی انجام می دهند.

مثلا $X+Y$: یک عبارت است که در آن X و Y عملوند و علامت $+$ عملگر به حساب می آیند.

زبانهای برنامه نویسی جدید دارای عملگرهایی هستند که از اجزاء معمول زبان به حساب می آیند. جاوا دارای عملگرهای مختلفی از جمله عملگرهای ریاضی، تخصیصی، مقایسه ای، منطقی و بیتی می باشد. از عملگرهای ساده ریاضی می توان به عملگر جمع و تفریق اشاره کرد. سه نوع عملگر در جاوا وجود دارد:

- یگانی (Unary) - به یک عملوند نیاز دارد
- دودویی (Binary) - به دو عملوند نیاز دارد
- سه تایی (Ternary) - به سه عملوند نیاز دارد

انواع مختلف عملگر که در ای بخش مورد بحث قرار می گیرند عبارتند از:

- عملگرهای ریاضی
- عملگرهای تخصیصی
- عملگرهای مقایسه ای
- عملگرهای منطقی
- عملگرهای بیتی

عملگرهای ریاضی

جاوا از عملگرهای ریاضی برای انجام محاسبات استفاده می کند. جدول زیر عملگرهای ریاضی جاوا را نشان می دهد :

عملگر	دسته	مثال	نتیجه
+	Binary	<code>var1 = var2 + var3;</code>	Var1 برابر است با حاصل جمع var2 و var3
-	Binary	<code>var1 = var2 - var3;</code>	Var1 برابر است با حاصل تفریق var2 و var3
*	Binary	<code>var1 = var2 * var3;</code>	Var1 برابر است با حاصلضرب var2 در var3
/	Binary	<code>var1 = var2 / var3;</code>	Var1 برابر است با حاصل تقسیم var2 بر var3
%	Binary	<code>var1 = var2 % var3;</code>	Var1 برابر است با باقیمانده تقسیم var2 و var3
+	Unary	<code>var1 = ++var2;</code>	Var1 برابر است با مقدار var2
-	Unary	<code>var1 = -var2</code>	Var1 برابر است با مقدار var2 ضربدر -1

دیگر عملگرهای جاوا عملگرهای کاهش و افزایش هستند. این عملگرها مقدار 1 را از متغیرها کم یا به آنها اضافه می کنند. از این متغیرها اغلب در حلقه ها استفاده می شود :

عملگر	دسته	مثال	نتیجه
++	Unary	<code>var1 = ++var2;</code>	مقدار var1 برابر است با var2 به علاوه 1
-	Unary	<code>var1 = --var2;</code>	مقدار var1 برابر است با var2 منهای 1
++	Unary	<code>var1 = var2++;</code>	مقدار var1 برابر است با var2 به متغیر var2 یک واحد اضافه می شود
-	Unary	<code>var1 = var2--;</code>	مقدار var1 برابر است با var2 از متغیر var2 یک واحد کم می شود

به این نکته توجه داشته باشید که محل قرار گیری عملگر در نتیجه محاسبات تاثیر دارد. اگر عملگر قبل از متغیر var2 بیاید افزایش یا کاهش var1 اتفاق می افتد. چنانچه عملگرها بعد از متغیر var2 قرار بگیرند ابتدا var1 برابر var2 می شود و سپس متغیر var2 افزایش یا کاهش می یابد.

به مثال های زیر توجه کنید :

```
package myfirstprogram;

import java.text.MessageFormat;
```

```

public class MyFirstProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        int x = 0;
        int y = 1;

        x = ++y;

        System.out.println(MessageFormat.format("x= {0}",x));
        System.out.println(MessageFormat.format("y= {0}", y));
    }
}

```

```

x=2
y=2

```

```

package myfirstprogram;

import java.text.MessageFormat;

public class MyFirstProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        int x = 0;
        int y = 1;

        x = --y;

        System.out.println(MessageFormat.format("x= {0}",x));
        System.out.println(MessageFormat.format("y= {0}", y));
    }
}

```

```

x=0
y=0

```

همانطور که در دو مثال بالا مشاهده می کنید، درج عملگرهای `--` و `++` قبل از عملوند `y` باعث می شود که ابتدا یک واحد از `y` کم و یا یک واحد به `y` اضافه شود و سپس نتیجه در عملوند `x` قرار بگیرد. حال به دو مثال زیر توجه کنید:

```

package myfirstprogram;

import java.text.MessageFormat;

public class MyFirstProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        int x = 0;
        int y = 1;
    }
}

```

```

        x = y--;

        System.out.println(MessageFormat.format("x= {0}",x));
        System.out.println(MessageFormat.format("y= {0}", y));
    }
}
x=1
y=0

```

```

package myfirstprogram;

import java.text.MessageFormat;

public class MyFirstProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        int x = 0;
        int y = 1;

        x = y++;

        System.out.println(MessageFormat.format("x= {0}",x));
        System.out.println(MessageFormat.format("y= {0}", y));
    }
}
x=1
y=2

```

همانطور که در دو مثال بالا مشاهده می کنید، درج عملگرهای ++ و -- بعد از عملوند y باعث می شود که ابتدا مقدار y در داخل متغیر x قرار بگیرد و سپس یک واحد از y کم و یا یک واحد به آن اضافه شود. حال می توانیم با ایجاد یک برنامه نحوه عملکرد عملگرهای ریاضی در جاوا را یاد بگیریم:

```

package myfirstprogram;

import java.text.MessageFormat;

public class MyFirstProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        //Variable declarations
        int num1, num2;

        //Assign test values
        num1 = 5;
        num2 = 3;

        System.out.println(MessageFormat.format("The sum of {0} and {1} is {2}.", num1,
num2, (num1 + num2)));
        System.out.println(MessageFormat.format("The difference of {0} and {1} is {2}.",

```

```

num1, num2, (num1 - num2));
    System.out.println(MessageFormat.format("The product of {0} and {1} is {2}.",
num1, num2, (num1 * num2));
    System.out.println(MessageFormat.format("The quotient of {0} and {1} is {2}.",
num1, num2, ((double)num1 / num2));
    System.out.println(MessageFormat.format("The remainder of {0} and {1} is {2}.",
num1, num2, (num1 % num2));
}
}

```

```

The sum of 5 and 3 is 8.
The difference of 5 and 3 is 2.
The product of 5 and 3 is 15.
The quotient of 5 and 3 is 1.67.
The remainder of 5 divided by 3 is 2

```

برنامه بالا نتیجه هر عبارت را نشان می دهد. در این برنامه از `println()` برای نشان دادن نتایج در سطرهای متفاوت استفاده شده است. در این مثال با یک نکته عجیب مواجه می شویم و آن حاصل تقسیم دو عدد صحیح است. وقتی که دو عدد صحیح را بر هم تقسیم کنیم باید یک عدد صحیح و فاقد بخش کسری باشد. اما همانطور که مشاهده می کنید اگر فقط یکی از اعداد را به نوع اعشاری `double` تبدیل کنیم (در مثال می بینید) حاصل به صورت اعشار نشان داده می شود.

عملگرهای تخصیصی

نوع دیگر از عملگرهای جاوا عملگرهای جایگزینی نام دارند. این عملگرها مقدار متغیر سمت راست خود را در متغیر سمت چپ قرار می دهند. جدول زیر انواع عملگرهای تخصیصی در جاوا را نشان می دهد:

عملگر	مثال	نتیجه
=	var1 = var2;	مقدار var1 برابر است با مقدار var2
+=	var1 += var2;	مقدار var1 برابر است با حاصل جمع var1 و var2
-=	var1 -= var2;	مقدار var1 برابر است با حاصل تفریق var1 و var2
*=	var1 *= var2;	مقدار var1 برابر است با حاصل ضرب var1 در var2
/=	var1 /= var2;	مقدار var1 برابر است با حاصل تقسیم var1 بر var2
%=	var1 %= var2;	مقدار var1 برابر است با باقیمانده تقسیم var1 بر var2

از عملگر `+=` برای اتصال دو رشته نیز می توان استفاده کرد. استفاده از این نوع عملگرها در واقع یک نوع خلاصه نویسی در کد است. مثلاً شکل اصلی کد `var1 += var2` به صورت `var1 = var1 + var2` می باشد. این حالت کدنویسی زمانی کارایی خود را

نشان می دهد که نام متغیرها طولانی باشد. برنامه زیر چگونگی استفاده از عملگرهای تخصیصی و تاثیر آنها را بر متغیرها نشان می دهد.

```
package myfirstprogram;

import java.text.MessageFormat;

public class MyFirstProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        int number;

        System.out.println("Assigning 10 to number...");
        number = 10;
        System.out.println(MessageFormat.format("Number = {0}", number));

        System.out.println("Adding 10 to number...");
        number += 10;
        System.out.println(MessageFormat.format("Number = {0}", number));

        System.out.println("Subtracting 10 to number...");
        number -= 10;
        System.out.println(MessageFormat.format("Number = {0}", number));
    }
}
```

```
Assigning 10 to number...
Number = 10
Adding 10 to number...
Number = 20
Subtracting 10 from number...
Number = 10
```

در برنامه از 3 عملگر تخصیصی استفاده شده است. ابتدا یک متغیر و مقدار 10 با استفاده از عملگر = به آن اختصاص داده شده است. سپس به آن با استفاده از عملگر += مقدار 10 اضافه شده است. و در آخر به وسیله عملگر -= عدد 10 از آن کم شده است.

عملگرهای مقایسه ای

از عملگرهای مقایسه ای برای مقایسه مقادیر استفاده می شود. نتیجه این مقادیر یک مقدار بولی (منطقی) است. این عملگرها اگر نتیجه مقایسه دو مقدار درست باشد مقدار true و اگر نتیجه مقایسه اشتباه باشد مقدار false را نشان می دهند. این عملگرها به طور معمول در دستورات شرطی به کار می روند به این ترتیب که باعث ادامه یا توقف دستور شرطی می شوند. جدول زیر عملگرهای مقایسه ای در جاوا را نشان می دهد:

عملگر	دسته	مثال	نتیجه
==	Binary	var1 = var2 == var3	var1 در صورتی true است که مقدار var2 با مقدار var3 برابر باشد در غیر اینصورت false است
!=	Binary	var1 = var2 != var3	var1 در صورتی true است که مقدار var2 با مقدار var3 برابر نباشد در غیر اینصورت false است
<	Binary	var1 = var2 < var3	var1 در صورتی true است که مقدار var2 کوچکتر از var3 مقدار باشد در غیر اینصورت false است
>	Binary	var1 = var2 > var3	var1 در صورتی true است که مقدار var2 بزرگتر از مقدار var3 باشد در غیر اینصورت false است
<=	Binary	var1 = var2 <= var3	var1 در صورتی true است که مقدار var2 کوچکتر یا مساوی مقدار var3 باشد در غیر اینصورت false است
>=	Binary	var1 = var2 >= var3	var1 در صورتی true است که مقدار var2 بزرگتر یا مساوی مقدار var3 باشد در غیر اینصورت false است

برنامه زیر نحوه عملکرد ای عملگرها را نشان می دهد :

```
package myfirstprogram;

import java.text.MessageFormat;

public class MyFirstProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        int num1 = 10;
        int num2 = 5;

        System.out.println(MessageFormat.format("{0} == {1} : {2}", num1, num2, num1 ==
num2));
        System.out.println(MessageFormat.format("{0} != {1} : {2}", num1, num2, num1 !=
num2));
        System.out.println(MessageFormat.format("{0} < {1} : {2}", num1, num2, num1 <
num2));
        System.out.println(MessageFormat.format("{0} > {1} : {2}", num1, num2, num1 >
num2));
        System.out.println(MessageFormat.format("{0} <= {1} : {2}", num1, num2, num1 <=
num2));
        System.out.println(MessageFormat.format("{0} >= {1} : {2}", num1, num2, num1 >=
num2));
    }
}
```

```
10 == 5 : False
10 != 5 : True
10 < 5 : False
10 > 5 : True
```



```
10 <= 5 : False
10 >= 5 : True
```

در مثال بالا ابتدا دو متغیر را که می‌خواهیم با هم مقایسه کنیم را ایجاد کرده و به آنها مقادیری اختصاص می‌دهیم. سپس با استفاده از یک عملگر مقایسه‌ای آنها را با هم مقایسه کرده و نتیجه را چاپ می‌کنیم. به این نکته توجه کنید که هنگام مقایسه دو متغیر از عملگر `==` به جای عملگر `=` باید استفاده شود. عملگر `=` عملگر تخصیصی است و در عبارتی مانند `x = y` مقدار `y` را در به `x` اختصاص می‌دهد. عملگر `==` عملگر مقایسه‌ای است که دو مقدار را با هم مقایسه می‌کند مانند `x==y` و اینطور خوانده می‌شود `x` برابر است با `y`.

عملگرهای منطقی

عملگرهای منطقی بر روی عبارات منطقی عمل می‌کنند و نتیجه آنها نیز یک مقدار بولی است. از این عملگرها اغلب برای شرطهای پیچیده استفاده می‌شود. همانطور که قبلاً یاد گرفتید مقادیر بولی می‌توانند `true` یا `false` باشند. فرض کنید که `var3` و `var2` دو مقدار بولی هستند.

مثال	دسته	نام	عملگر
<code>var1 = var2 && var3;</code>	Binary	منطقی AND	<code>&&</code>
<code>var1 = var2 var3;</code>	Binary	منطقی OR	<code> </code>
<code>var1 = !var1;</code>	Unary	منطقی NOT	<code>!</code>

عملگر منطقی AND(&&)

اگر مقادیر دو طرف عملگر AND ، `true` باشند عملگر AND مقدار `true` را بر می‌گرداند. در غیر اینصورت اگر یکی از مقادیر یا هر دوی آنها `false` باشند مقدار `false` را بر می‌گرداند. در زیر جدول درستی عملگر AND نشان داده شده است:

X	Y	X && Y
---	---	--------

X	Y	X && Y
true	true	true
true	false	false
false	true	false
false	false	false

برای درک بهتر تاثیر عملگر AND یاد آوری می کنم که این عملگر فقط در صورتی مقدار true را نشان می دهد که هر دو عملوند مقدارشان true باشد. در غیر اینصورت نتیجه تمام ترکیبهای بعدی false خواهد شد. استفاده از عملگر AND مانند استفاده از عملگرهای مقایسه ای است. به عنوان مثال نتیجه عبارت زیر درست (true) است اگر سن (age) بزرگتر از 18 و salary کوچکتر از 1000 باشد.

```
result = (age > 18) && (salary < 1000);
```

عملگر AND زمانی کارآمد است که ما با محدود خاصی از اعداد سرو کار داریم. مثلا عبارت $10 \leq x \leq 100$ بدین معنی است که x می تواند مقداری شامل اعداد 10 تا 100 را بگیرد. حال برای انتخاب اعداد خارج از این محدوده می توان از عملگر منطقی AND به صورت زیر استفاده کرد.

```
inRange = (number <= 10) && (number >= 100);
```

عملگر منطقی OR(||)

اگر یکی یا هر دو مقدار دو طرف عملگر OR، درست (true) باشد، عملگر OR مقدار true را بر می گرداند. جدول درستی عملگر OR در زیر نشان داده شده است :

X	Y	X Y
true	true	true
true	false	true
false	true	true
false	false	false

در جدول بالا مشاهده می کنید که عملگر OR در صورتی مقدار false را بر میگرداند که مقادیر دو طرف آن false باشند. کد زیر را در نظر بگیرید. نتیجه این کد در صورتی درست (true) است که رتبه نهایی دانش آموز (finalGrade) بزرگتر از 75 یا یا نمره نهایی امتحان آن 100 باشد.

```
isPassed = (finalGrade >= 75) || (finalExam == 100);
```

عملگر منطقی (!) NOT

برخلاف دو اپراتور OR و AND عملگر منطقی NOT یک عملگر یگانی است و فقط به یک عملوند نیاز دارد. این عملگر یک مقدار یا اصطلاح بولی را نفی می کند. مثلاً اگر عبارت یا مقدار true باشد آنرا false و اگر false باشد آنرا true می کند. جدول زیر عملکرد اپراتور NOT را نشان می دهد:

X	!X
true	false
false	true

نتیجه کد زیر در صورتی درست است که (age سن) بزرگتر یا مساوی 18 نباشد.

```
isMinor = !(age >= 18);
```

عملگرهای بیتی

عملگرهای بیتی به شما اجازه می دهند که شکل باینری انواع داده ها را دستکاری کنید. برای درک بهتر این درس توصیه می شود که شما سیستم باینری و [نحوه تبدیل اعداد دهدهی به باینری](#) را یاد بگیرید. در سیستم باینری (دودویی) که کامپیوتر از آن استفاده می کند وضعیت هر چیز یا خاموش است یا روشن. برای نشان دادن حالت روشن از عدد 1 و برای نشان دادن حالت خاموش از عدد 0 استفاده می شود. بنابراین اعداد باینری فقط می توانند صفر یا یک باشند. اعداد باینری را اعداد در مبنای 2 و اعداد اعشاری را اعداد در مبنای 10 می گویند. یک بیت نشان دهنده یک رقم باینری است و هر بایت نشان دهنده 8 بیت است. به عنوان مثال برای یک داده از نوع int 32 بیت یا 8 بایت فضا برای ذخیره آن نیاز داریم. این بدین معناست که اعداد از 32 رقم 0 و 1 برای ذخیره استفاده می کنند. برای مثال عدد 100 وقتی به عنوان یک متغیر از نوع int ذخیره می شود در کامپیوتر به صورت زیر خوانده می شود:

[illegible]

عدد 100 در مبنای ده معادل عدد 1100100 در مبنای 2 است. در اینجا 7 رقم سمت راست نشان دهنده عدد 100 در مبنای 2 است و مابقی صفرهای سمت راست برای پر کردن بیت‌هایی است که عدد از نوع int نیاز دارد. به این نکته توجه کنید که اعداد باینری از سمت راست به چپ خوانده می‌شوند. عملگرهای بیتی سی شارپ در جدول زیر نشان داده شده‌اند:

عملگر	نام	دسته	مثال
&	بیتی AND	Binary	$x = y \& z;$
	بیتی OR	Binary	$x = y z;$
^	بیتی XOR	Binary	$x = y \wedge z;$
~	بیتی NOT	Unary	$x = \sim y;$
&=	بیتی AND Assignment	Binary	$x \&= y;$
=	بیتی OR Assignment	Binary	$x = y;$
^=	بیتی XOR Assignment	Binary	$x \wedge= y;$

عملگر پیتی AND(&)

عملگر بیتی AND کاری شبیه عملگر منطقی AND انجام می دهد با این تفاوت که این عملگر بر روی بیتها کار می کند. اگر مقادیر دو طرف آن 1 باشد مقدار 1 را بر می گرداند و اگر یکی یا هر دو طرف آن صفر باشد مقدار صفر را بر می گرداند. جدول درستی عملگر بیتی AND در زیر آمده است:

X	Y	X AND Y
1	1	1
1	0	0
0	1	0


```
int result = 7 | 9;  
System.out.println(result);  
15
```

وقتی که از عملگر بیتی OR برای دو مقدار در مثال بالا (7 و 9) استفاده می کنیم نتیجه 15 می شود. حال بررسی می کنیم که چرا این نتیجه به دست آمده است؟

```
7: 00000000000000000000000000000000111
9: 000000000000000000000000000000001001
-----
15: 000000000000000000000000000000001111
```

با استفاده از جدول درستی عملکرد ییتی OR می توان نتیجه استفاده از این عملکرد را تشخیص داد. عدد 1111 باینری معادل عدد 15 صحیح است.

عملگر پیتی XOR(^)

جدول درستی این عملگر در زیر آمده است:

X	Y	X XOR Y
1	1	0
1	0	1
0	1	1
0	0	0

در صورتیکه عملوندهای دو طرف این عملگر هر دو صفر یا هر دو یک باشند نتیجه صفر در غیر اینصورت نتیجه یک می شود. در مثال زیر تاثیر عملگر بیتی XOR را بر روی دو مقدار مشاهده می کنید:

```
int result = 5 ^ 7;  
System.out.println(result);
```

در زیر معادل باینری اعداد بالا (5 و 7) نشان داده شده است.

[illegible]

با نگاه کردن به جدول درستی عملگر بیتی XOR، می توان فهمید که چرا نتیجه عدد 2 می شود.

عملگریتی NOT(~)

این عملگر یک عملگر یگانی است و فقط به یک عملوند نیاز دارد. در زیر جدول درستی این عملگر آمده است:

X	NOT X
1	0
0	1

عملگر بیتی NOT مقادیر بیتها را معکوس می کند، در زیر چگونگی استفاده از این عملگر آمده است:

```
int result = ~7;

System.out.println(result);
```

به نمایش باینری مثال بالا که در زیر نشان داده شده است توجه نمایید.

```
7: 000000000000000000000000000000000111
-----
-8: 111111111111111111111111111111111000
```

عملگر ییتی تغیر مکان (shift)

این نوع عملگرها به شما اجازه می دهند که بیتها را به سمت چپ یا راست جا به جا کنید. دو نوع عملگر بیتی تغییر مکان وجود دارد که هر کدام دو عملوند قبول می کنند. عملوند سمت چپ این عملگرها حالت باینری یک مقدار و عملوند سمت راست تعداد جابه جاییت ها را نشان می دهد.

شال	دسته	نام	عملگر
-----	------	-----	-------

6: 00000000000000000000000000000000110

عملگر	تقدم
++, -, (used as prefixes); +, - (unary)	بالاترین
*, /, %	
+, -	
<<, >>	
<, >, <=, >=	
==, !=	
&	
^	
&&	
=, *=, /=, %=, +=, -=	
++, — (used as suffixes)	پایین ترین

ابتدا عملگرهای با بالاترین و سپس عملگرهای با پایین ترین حق تقدم در محاسبات تاثیر می گذارند به این نکته توجه کنید که تقدم عملگرها ++ و - به مکان قرارگیری آنها بستگی دارد (در سمت چپ یا راست عملوند باشند).

به عنوان مثال :

```
int number = 3;

number1 = 3 + ++number; //results to 7
number2 = 3 + number++; //results to 6
```

در عبارت اول ابتدا به مقدار number یک واحد اضافه شده و 4 می شود و سپس مقدار جدید با عدد 3 جمع می شود و در نهایت عدد 7 به دست می آید. در عبارت دوم مقدار عددی 3 به مقدار number اضافه می شود و عدد 6 به دست می آید. سپس این مقدار در متغیر number2 قرار می گیرد. و در نهایت مقدار number به 4 افزایش می یابد.

برای ایجاد خوانایی در تقدم عملگرها و انجام محاسباتی که در آنها از عملگرهای زیادی استفاده می شود از پرانتز استفاده می کنیم :

```
number = ( 1 + 2 ) * ( 3 / 4 ) % ( 5 - ( 6 * 7 ) );
```

در مثال بالا ابتدا هر کدام از عباراتی که داخل پرانتز هستند مورد محاسبه قرار می گیرند. به نکته ای در مورد عبارتی که در داخل پرانتز سوم قرار دارد توجه کنید. در این عبارت ابتدا مقدار داخلی ترین پرانتز مورد محاسبه قرار می گیرد یعنی مقدار 6 ضربدر 7 شده و سپس از 5 کم می شود.

اگر دو یا چند عملگر با حق تقدم یکسان موجود باشد ابتدا باید هر کدام از عملگرها را که در ابتدای عبارت می آیند مورد ارزیابی قرار دهید.

به عنوان مثال :

```
number = 3 * 2 + 8 / 4;
```

هر دو عملگر * و / دارای حق تقدم یکسانی هستند. بنابر این شما باید از چپ به راست آنها را در محاسبات تاثیر دهید. یعنی ابتدا 3 را ضربدر 2 می کنید و سپس عدد 8 را بر 4 تقسیم می کنید. در نهایت نتیجه دو عبارت را جمع کرده و در متغیر number قرار می دهید.